

moravský **senior**®

zdarma

DUBEN 2025

**Růžena
Saligerová**
se svým sborem
oslavuje výročí

●
**Recepty pro vás:
Dobroty z ovoce**

●
**Tipy na akce
a výlety v dubnu**

●
**Policie radí: Varování
před podvody**

Chcete se prezentovat kvalitními tiskovinami, ale nejste si jisti tím, kde a jak je vyrobit?

JSME SPECIALISTÉ NA TISK, KTERÝ MÁ BUDOUCNOST.

KONTAKTUJTE NÁS, RÁDI VÁM POMŮŽEME.

FGP studio

Táboritů 237/1
Olomouc 779 00
www.fgp.cz

OBJEDNÁVKY

 objednavky@fgp.cz
 +420 585 119 100

Grafické & DTP studio

 studio@fgp.cz
 +420 585 119 117

pre**PRESS**

PRESS

post**PRESS**

Úvodník

Milí čtenáři,
když jsme uzavírali aktuální vydání, snažili se Američané zprostředkovat alespoň dočasný mír mezi Rusy a Ukrajinci. Možná už teď, když čtete má slova, stav věci výrazně pokročil – a já v to silně věřím. Další boje by totiž byly nekonečné a doplatili by na ně obyčejní lidé, ne ti mocní. Nevidím smysl ani v dalším zbrojení, které by jen prodlužovalo utrpení lidí na obou stranách. A pokud Putin své nesmyslné válečné tažení opravdu konečně odpíská, Ukrajinci budou potřebovat úplně něco jiného, než jsou kulometry a granáty. Věřím, že to dobře ví i naše vláda.

Miloslav Kyjevský,
šéfredaktor a vydavatel časopisu Moravský senior

OBSAH

16

30

ROZHOVOR 4–7

PŘÍBĚH 8–10

TIPY NA KULTURU A VÝLETY 16–21

RECEPTY 24

ANKETA 25

UŽITEČNÉ BYLINKY 30

MORAVSKÝ SENIOR® – magazín pro seniory Olomouckého kraje, www.moravskysenior.cz

Vydavatel: Moravský senior, z.s., Táboritů 237/1, Bělídla, 779 00 Olomouc; IČO: 03339769. Registrováno pod číslem MK ČR E 21702 vychází každý měsíc

Tisk: Tiskárna FGP studio s.r.o., Táboritů 237/1, Bělídla, 779 00 Olomouc; Šéfredaktor: Miloslav Kyjevský, e-mail: redakce@moravskysenior.cz

Koordinátorka, distribuce, inzerce: Eva Nádvoříková, tel.: 725 190 555, e-mail: office@moravskysenior.cz; Distribuci zajišťuje: Česká pošta, s.p.

Náklad tohoto čísla je 28 500 ks. Datum vydání: 31. 3. 2025. Redakční uzávěrka příštího čísla: 14. 4. 2025. ZDARMA

Magazín Moravský senior finančně podpořili:

Město Hranice

DALŠÍ ČÍSLO VYJDE 28. 4. 2025

Růžena Saligerová se svým sborem oslavuje výročí

Už jen několik dní nás dělí od jubilejního koncertu u příležitosti 40. výročí založení amatérského smíšeného pěveckého sboru Collegium vocale, jehož duší je od začátku paní Růžena Saligerová, umělecká vedoucí a dirigentka. Se svým sborem sklízí úspěchy doma i v zahraničí. Tato sympatická, vitální dáma, maminka šesti dětí a babička čtrnácti vnoučat a tři pravnoučat nás laskavě nechala nahlédnout do svého života uměleckého i osobního.

Paní Saligerová, jste rodilá Olomoučanka. Jak vzpomínáte na své dětství v našem městě?

Moje dětství nebylo veselé. Už bych se do něho vrátit nechtěla. Byli jsme tři sourozenci, já nejstarší. Naši se rozvedli, když mi bylo osm, sestře o tři méně a bráška měl jedenáct měsíců. Maminka na nás byla sama. Neměli jsme peníze, byl to těžký život. Hodně nám pomáhala moje babička a prababička. Jak šel bráška do školy, maminka nastoupila do zaměstnání. Byla sekretářkou ředitele Tech-

nických služeb v Olomouci. Musely jsme být jako děti hodně samostatné, bylo to hodně náročné. A já jsem byla taková rozumná holčička, ustaraná, měla jsem pořád strach o tu rodinu.

Pro vaši maminku to nebylo lehké vychovávat sama tři děti. Musela na vás být přísná, aby všechno doma fungovalo?

Maminka četla veškerou dostupnou literaturu o výchově. Chtěla, abychom žili zdravě. Ráno jsme měli

rozčvičku u rozhlasu, taky jsme se otužovali studenou vodou. Chodili jsme na výlety, sto jarních kilometrů, jezdili jsme pod stan. Všechno jsme si půjčovali od maminky z práce, protože jsme na to neměli.

Měla jste blízko k hudbě už jako malá?

Ano. Maminka byla ze své rodiny tak vedená. A tak my všichni – tedy sourozenci a pak i moje děti – jsme hráli na housle. Protože to byl jediný nástroj, který jsme doma měli. Hrála na ně i maminka. Chodili jsme do hudebky, hrozně nás to bavilo. A zpívala jsem i ve školním sboru, chodila jsem na Holečkovu. Ale moc jsem chtěla zpívat v Žerotínu.

Splnilo se Vám přání zpívat ve sboru Žerotín, kam chodila vaše maminka?

Když mi bylo 15 let, byla jsem první rok na hejčínském gymnasiu, maminka mě do toho sboru dovedla. Zpívala se zrovna Dvořákova Stabat Mater. To už vedl sbor Svatopluk Ščudlík, ředitel PKO. Právě on začal s koncerty v olomouckých kostelích. Nejprve v Marii Sněžné, později i v Mořici. Podařilo se mu to za podpory Zdeňka Fridricha, vynikajícího varhaníka. Právě kvůli těm koncertům v kostele po sbormistru Ščudlíkovi šli estébáci, jak jsme se po jeho smrti dověděli. Zemřel na infarkt a říkalo se, že to pro něho bylo vlastně štěstí. Taková byla doba.

Růžena Saligerová

Rodinná dovolená

Od dětství jste zpívala, hrála na housle a na klavír, později jste absolvovala lidovou konzervatoř pro dospělé a také dirigentský kurz. Neuvažovala jste o tom, že byste se věnovala hudbě a zpěvu profesionálně?

Neuvažovala. Vystudovala jsem přírodovědnou větev gymnázia v Hejčíně a chtěla jsem jít na medicínu. Ale zrazoval mě od toho jeden kamarád, medik, že bych neměla čas na rodinu, na děti. A dobře jsem udělala. Přihlásila jsem se na pomaturitní klinicko-technický obor radiologický asistent. Celý život jsem pak pracovala ve fakultní nemocnici. Nejdřív na rentgenu, ale po mateřské už pro mě nebylo místo, tak jsem šla na onkologii, na ozařovny, a tam jsem zůstala až do důchodu.

Vraťme se ještě k Žerotínu. Kdo převzal jeho vedení?

Žerotín dostal jako stranický úkol jeden pan sbormistr, nebudu jmenovat. Pohroma, to vám řeknu takhle na rovinu. Zpívali jsme něco nacyk-

lostylovaného, úplně hlouposti, že to tak musím říct. Bylo nás sedm, co jsme odešli. To už jsem měla děti. Za nějakou dobu jsme si sjednali s panem sbormistrem schůzku, v Národním domě to bylo, podzim 1984. Chtěli jsme se rozumně domluvit na jiném repertoáru.

Vyšel Vám pan sbormistr vstříc?

Ale kdepak, vůbec nic se nezměnilo. Tak jsme odevzdali sukně, nebo jaký to byl úbor, a odešli jsme středem.

Zpívat jste však nepřestali...

Odešli jsme, ale co teď? Když nám to zpívání tak chybělo! A jak jsme se tak jednou sešli u nás v obýváku, to bylo na začátku roku 1985, rozhodli jsme se založit nový sbor. Oslovili jsme ještě další kamarády a známé. Bylo nás asi šestnáct tenkrát. Každý napsal na lísteček návrh názvu sboru a nakonec jsme se shodli na Collegium vocale, což v překladu znamená „pěvecký sbor“. Ale kde budeme zkoušet? Každý sbor musel mít tenkrát zřizovatele. A tak někdo vymyslel, že poprosíme ředitele Farmakonu, aby nás přibral

pod patronát. Protože sbor Haná už v jejich prostorách zkouší, v takovém „rudém koutku“. A vyšlo to! Taky se za nás přimluvil sbormistr Hané, docent Majer ze stomatologie. Hodně jsme s ním spolupracovali, třeba jsme jim půjčovali naše hochy, protože jejich sbor už byl věkově starší.

Kdo se ujal vedení vašeho nového sboru Collegium vocale?

Hned v tom březnu 1985 jsme začali shánět sbormistra, ale neúspěšně. Nikdo neměl na nás čas. A co teď? Já jsem to nikdy dělat nechtěla, bála jsem se, že to nebudu umět. Nakonec jsem se nechala přesvědčit a už mi to zůstalo.

Dalo by se říct, že všechno se v dobré obrátilo. Vytvořili jste si sbor, měli jste kde zkoušet. Žádný další problém už se nevyskytl?

Krátce po založení sboru jsme nastudovali program na vánoční koncert v kostele Panny Marie Sněžné, to bylo asi v roce 1986 nebo 1987. Dlouho dopředu jsme měli objed-

naný termín přes PKO. Jenže 14 dní před koncertem nám bylo sděleno, že tam bude vystupovat někdo jiný. Ale nebyla to pravda, byl to podraz od člověka, který šel proti nám. Museli jsme tu situaci nějak řešit. Přemýšlela jsem, kam jít. Zazvonila jsem na faře kostela sv. Michala. Nikoho jsem tam neznala. Otevřel mi páter Bieber, starý pán v bílém hábitu. Svěřila jsem se mu, co se nám stalo. A on – považuji to za zázrak – řekl: „Pojďte dál. Klidně tady ten koncert můžete udělat.“ Dokonce nám poskytl místnost na zkoušení. Zkrátka měli jsme štěstí v neštěstí. A zkusíme tam dodnes, konkrétně komorní část sboru. Velký sbor, celkem je nás přes šedesát, má zkušebnu v budově Caritas na Křížkovského ulici.

Vždycky jste inklinovali k duchovní hudbě. Kde jste si opatřovali notový materiál?

Dřív to byla bída. Navíc to musely být skoro nějaké častušky nebo něco, co by prošlo. To jsme nechtěli. Naštěstí jsme se přátelili s hudebníky v Ra-

kousku, tam jsme jezdili opakovaně. A na jednom festivalu jsme se seznámili s polským mužským sborem z Poznaně. A právě od těchto všech přátel jsme získávali noty, třeba renesanční skladby, zkrátka kvalitní repertoár. Ale i tady u nás jsme měli štěstí na kolegy hudebníky. Byl to především Miroslav Venhoda, muzikant, muzikolog. Založil ještě za totality Pražské madrigalisty. Vytahoval z archivů starou hudbu, upravoval ji do současných klíčů. Založil, aby to prošlo, Společnost pro starou hudbu. Přihlásili jsme se do toho spolku a tam jsme čerpali materiály, které jinde v té době nebyly.

Jaké je věkové a profesní složení sboru?

Setkávají se v něm lidé různých profesí, jsme sbor amaterský, proto hudební vzdělání není podmínkou. Chodí tam ti, kteří zpívají opravdu dobře, jsou to skoro listáři, nebo mají hudební vzdělání. Jiní zase neumí noty, ale dobře slyší. A někteří sem chodí proto, že doma by si nezapívali.

Věkově jsme takový smíšený. Taky jsme tu měli pána, přes 80 let měl, byla to pro něho taková arteterapie. V rámci rodin s námi zpívá už i třetí generace. Ty úplně malé děti ještě ne, ale připravujeme pro ně při našich vánočních koncertech program. Rodiče s nimi nacvičí koledy, doprovázejí je na různé nástroje a děti jsou pyšné, že zpívají na koncertě jako jejich rodiče.

Jaký je rozdíl v tom, když zpíváte na soutěži před porotou, nebo v kostele?

Vežmu to zeširoka. Celý sbor pracuje na společné věci, baví je to, mají k tomu předpoklady. Ale potřebují také vědět, že se jim daří, že jsou (aspoň částečně) úspěšní. Takže to dělají pro sebe, ano, ale také pro publikum. A teď si představte, když zpíváte před porotou, anebo plným kostelem. Porotci hodnotí, hledají chyby – vždycky tam nějaké jsou, samozřejmě. Je to jejich práce. A v kostele to nadšení lidí! Na vánočních koncertech zpívají často s námi.

Komorní sbor v Mořici

Společné vystoupení v Mořici se sborem z Banské Bystrice

Sbor je společenství lidí spřízněných nejen zpěvem. Jaká panuje ve sboru atmosféra?

V prvé řadě je to setkávání, ta sociální stránka. Členové se vidí aspoň jednou za týden, mají se rádi, povídají si také o svém soukromí, pomáhají si navzájem. Možná to řeknu příliš pateticky, ale jsou to takové ostrovy lásky, které jsou v životě strašně důležité. A takové společenství dokáže odolávat i nepříjemnostem zvenčí. Nebo ženy, co jsou doma s dětmi; toto je možnost, jak takzvaně „vypadnout“. Sama to vím velice dobře, byla jsem léta na mateřské, jaké je to štěstí. Sbor – to je místo zářivé a teplé. Snažíte se něco naučit, kolikrát nám to nejde, prostě dřeme, opakujeme desetkrát. A v tu chvíli člověk vygumuje to všechno ostatní, třeba i nepříjemné, soustředí se na to, co je „teď a tady“. Je to úžasný relax, člověka to osvobodí, uvolní. Proto se rád vrací.

V repertoáru máte jistě i skladby hostitelských zemí. Který jazyk byl pro vás nejproblematictější?

Zpíváme skoro ve všech slovanských jazycích, i staroslověnsky; samozřejmě latinsky, potom německy, francouzsky a anglicky. Estonština, švédština, finština, to už je dost problém, ale nejtěžší byla katalánština.

Na který zájezd nejraději vzpomínáte?

Musím říct, že všude nás přivítali moc hezky, jako kdybychom přijeli k rodině

na návštěvu. Moc hezké vzpomínky máme na výměnný zájezd do Bretaně. Je známo, že Francouzi jsou dost nacionalisté a odmítají mluvit jinak než francouzsky. Ale s námi mluvili německy, anglicky, rukama, nohama, jak se říká, co kdo uměl. A na oplátku přijeli oni k nám. Snažili jsme se jim ukázat co nejvíc z Olomouce a okolí. Pro odlehčení jsme jim uspořádali společenský večer se scénkami, například na motivy muzikálu Mamma mia, kde jsem v kostýmu účinkovala i já. Taky jsme je doprovázeli dva dny po Praze. Byli nadšení a říkali, že Collegium vocale je nejlepší cestovka na světě.

Váš sbor je velmi úspěšný. Víckrát jste se umístili ve zlatém a stříbrném pásmu doma i v zahraničí. Kterého ocenění si vážíte nejvíc?

Diváckého potlesku. Že se lidé usmívají, tleskají nám a je vidět, že se jim to líbilo.

Na co se v nejbližší době těšíte?

Těším se na každoroční rodinnou dovolenou. Je nás hodně, do normálního ubytování se nevejdeme, tak si vždycky objednáme celý penzion. Každý doveze nějaký nástroj a celý týden hrajeme a zpíváme. Jsem šťastná, že jsou všichni muzikální – tím se mi taky splnil můj velký sen. A taky to, jak rodina drží pohromadě. A teď hlavně myslím na ten náš jubilejní koncert 26. dubna v Mořici. Všechny vás srdečně zvu.

Text: Květoslava Musilová

Foto: archiv Růženy Saligerové

Společenský večer, scénka Mamma Mia

Sourozenci Věra, Josef a Jiří Fischerovi

Příběh zaznamenaný Pamětí národa: Když válka bere dětem

Dva šestiletí kluci se stejným křestním jménem, židovským původem a krutým osudem. Oběma válka vzala rodiče. Jednomu dočasně, druhému nenávratně. Jeden chodil každý den na nádraží vyhlížet, zda se mu máma s tátou vrátili. Druhý se ocitl v dobytčím vagoně jedoucím do koncentráku. Příběhy Jiřího Podivínského a Jiřího Fišera (do roku 1956 Fischer) jsou odlišné, ale v jednom přeci stejné – ve válce nejvíc trpí děti.

Odteď nesmíte jezdit parníkem!

Brzy po zabrání Československa nacisty přišlo i první nařízení omezující práva a svobodu židovských obyvatel Protektorátu Čechy a Morava. Říšský protektor Konstantin von Neurath vydal 21. června 1939 příkaz k vyvlastnění židovského majetku. V průběhu dalšího roku a půl se šikana stupňovala: „Židé nesmějí navštěvovat sportovní hřiště ani jako diváci. Zákaz chování holubů

Židy. Židům odňaty telefony. Zákaz jízdy Židů na parnicích. Židé mohou k holiči pouze od 8 do 10 hodin.“

Rodiče pryč odjeli za lepší práci

Jiří Podivínský (*1936) se narodil v Olomouci do rodiny Josefa Podivínského a Dory Podivínské, rozené Repperové. Jeho maminka byla Židovka. V roce 1942 odjeli do Terezína její bratři – Edmund a Jakub Repperovi se svými rodinami. Nacisté

na smíšené rodiny vyvíjeli tlak, aby se lidé ve smíšených rodinách rozváděli. Jiřího otec to odmítl, a proto jej v roce 1944 uvěznil v pracovním táboře v Postoloprtech, který tehdy již rok fungoval jako koncentrák pro mužské židovské míšence a manžele Židovek z celého Protektorátu.

Dora Podivínská v roce 1944 odjela do pražského sběrného tábora Hagibor a odtud zhruba za půl roku vlakem do Terezína. Malého Jirky se ujali

prarodiče Josef a Františka Podivínští. Když se ptal po rodičích, řekli mu, že máma s tátou odjeli za lukrativní prací do Čech. A Jiří je potom každý den chodil tajně vyhlížet na nádraží.

„Chodil jsem své rodiče denně čekat na hlavní nádraží. Když se vycházelo od vlaku nahoru, po každé straně schodů byla ohrádka, soudek se židlí, ve které seděl náš četník a ve druhé německý voják. Protože jsem tam chodil pořád, pamatovali si mě, takže jsem měl asi jako první dítě v Oломouci pomeranč. Nebo jsem dostal třeba čokoládu. Říkal jsem, že jdu čekat tátu,“ říká Jiří Podivínský v rozhovoru pro Paměť národa.

Psal se 12. květen 1945, země se nadechovala znovunabyté svobody. Jiří se toho dne vzbudil – a maminka seděla na jeho posteli. Otcí se z Postoloprta podařilo utéct a nakonec se všichni doma šťastně setkali. Jiří už nemusel chodit na nádraží.

První zemřel otec

Jednovaječná dvojčata Jiří a Josef Fischerovi přišla na svět ve stejném roce jako Jiří Podivínský a měli podobný osud – jejich rodiče, Emilie a Arnold Fischerovi byli oba židovského

Otec Arnold Fischer u československé armády

Židům nepřístupno, zdroj Paměť národa

původu. Po vypuknutí druhé světové války rychle přituhovalo – začala se množit protizidovská opatření, platila rasová segregace. Pro Fischerovy to mělo rychlý spád. Rodiče hned po vzniku Protektorátu Čechy a Morava, v obavě z budoucnosti, poslali oba kluky do Nesovic (okres Vyškov, Jihomoravský kraj) za tetou Dolfou a strýcem Richardem Fischerovými.

„Mysleli jsme, že tam budeme lépe ukrytí,“ vzpomínal pro Paměť národa Jiří Fišer. Nebyli.

První z rodiny zemřel otec, který se jako železniční úředník v České Třebové zapojil do protinacistického odboje. Gestapo jej zatklo během roku 1940, přijelo si pro něj do práce. Arnold Fischer putoval nejprve do Dachau, odtud jej převezli do dalšího koncentráku – Neungamme, kde také 17. května 1941 zemřel. O jeho smrti se rodina, resp. to, co z ní zbylo, dozvěděla až po válce, v roce 1946. Tehdy přišel úmrtní list.

„Napsali, že měl mozkovou příhodu. Věděli jsme, že byl zdravý a že se to nezakládá na pravdě,“ vypravuje Jiří Fišer. Na tátu mu zbylo několik vzpomínek vystupujících z mlhy – jak spolu chodili na železniční most vyhlížet lokomotivu, kterou řídil Jirkův děda. Společně mávali a společně

je zahalil mohutný oblak páry, který dědeček schválně vypustil, aby dal najevo: „Vidím vás a mám vás rád!“

Z Terezína do Osvětimi

„V novinách se objevilo, že vůdce věnoval Židům město Terezín. Tam že budou hospodařit, žít, tancovat, mít se krásně,“ vzpomínal pro Paměť národa účastník prvního transportu do Terezína, František Miška. Půl roku na to tam vlakem odjely také dvojčata Fischerovi, jejich strýcové Emil, Bedřich a Richard, teta Dolfa a třiletý bratranec Josef. Kluci se těšili na dobrodružství. Jedou přeci vlakem neznámo kam!

Dva měsíce po nich přijela do terezínského ghetta také jejich maminka Emilie a sestra Věra.

Přesto, že podmínky zde byly katastrofální, kdy v důsledku nemoci a podvýživy zemřely stovky vězňů, Jiří Fišer na Terezín vzpomíná relativně v dobrém. Děti tu mohly hrát fotbal, ragby anebo si zaspívat v opeře Brundibár, kde měl Jiří jednu drobnou roli: „Neřešili jsme to smutkem. Kde jsme mohli udělat nějakou lumpárnu, udělali jsme ji.“ Navíc teta Dolfa sloužila v terezínské kuchyni a jako taková, i díky tomu, že měla kontakty na část vedení ghetta, mohla nad svoji rodinou zčásti držet ochrannou ruku.

Transport do vyhlazovacího tábora se jim dlouho vyhýbal – do vagonu pro dobytek mířícího do Osvětimi nastoupila dvojčata až v květnu roku 1944. Stejně tak jejich sestra a maminka.

„Do dobytčáku nacpali tolik lidí, že jsme se jen těžko mohli pohybovat. My jako kluci jsme s bratrem otravovali, že chceme být u okénka. Byla tam dvě a u jednoho jsem byl já a u druhého on. Abychom se k okénku vůbec dostali, tak kdo co měl, batohy, deky, zavazadla, tak to všechno narovnali k okénku. My jsme po tom vyšplhali a mohli se dívat,“ vypravuje Jiří Fišer.

Děti neplakaly

Rodina se rázem ocitla v pekle. Maminku se sestrou Věrou poslali do tzv. terezínského rodinného tábora v Birkenau. Šestiletí Jiří a Josef byli zařazeni do baráku č. 13, kterému se přezdívalo Zoo a kterému vládl sadistický antropolog a lékař Josef Mengele.

Možná, že ve chvíli, kdy Mengele, jenž byl fascinován dvojčaty a prováděl na nich nelidské pokusy, měnil dvojčatům vzájemně krev, umíraly jejich matka a sestra v plynové komoře. Došlo k tomu v noci z 11. na 12. července 1944, kdy takto zahynuly tisíce (počet je dnes již nejspolehlivější, uvádí se šest a půl tisíce až sedm tisíc) československých žen a dětí. Rodinný tábor, přezdívaný též „familienlágr“ na jednu přestal existovat. O mrtvých a jejich poslední chvíli nejsou téměř žádné zprávy ani svědectví. Jeden z vězňů, Kalman Furmann, který pracoval v osvětimském Sonderkommando, prý řekl: *„Děti neplakaly.“*

Anděl smrti

Dvojčata továrnu na smrt přežila. Přesto, že na nich vyšinutý pseudovědec Josef Mengele prováděl své pokusy. Kluci měli dvojité „štěstí“. Mengele ke svým experimentům potřeboval zdravé děti – a ty díky tomu měly přístup k hygieně a také dosta-

Osvětimské děti

tečný příděl potravin. Na některých dvojčatech Mengele prováděl takové pokusy, které se nedaly přežít – změna barvy očního pigmentu, naočkování tyfem či amputace končetin. Dvojčata, která byla o něco starší než Fischerovi, šla rovnou na smrt, protože Mengeleho zajímaly jejich vnitřní orgány.

„Brácha dostal silnou angínu a on [Mengele] ten bacil předal mně, jestli nemoc neseme stejně. Nebo nás s bratrem naočkoval stejnou látkou a čekal na následky. Bud' jsme chytili horečku oba, nebo nikdo,“ líčí šílené praktiky osvětimského Anděla smrti, jak se Mengelemu přezdívalo, Jiří Fišer.

Oba bratři se tu také, oproti terezínskému ghettu, setkali se smrtelným strachem: *„Každé ráno, když z baráků okolo vycházeli přeživší vězni, tak na levé straně byly mrtvolky těch, co během noci zemřeli.“*

Čekali jsme, že se maminka vrátí...

Nakonec je dne 27. ledna 1945 osvobodila Rudá armáda. Její vojáci pak Jiřího, Josefa a další děti odvezli do dětského domova v Košicích, kam si pro ně na výzvu rádia v září 1945 přijel strýc Emil Fischer. Bratři se tak znovu vrátili do Nesovic na statek Dolfy a Richarda Fischerových – ti i se svým synem Josefem přežili Terezín a společně se strýci

Bedřichem a Emilem Fischerovými tak byli jediní vyváznuvší v rodině.

„Stále jsme čekali, že se maminka a sestra vrátí,“ vzpomíná Jiří Fischer. Nevrátily. Spolu s nimi zemřelo v nacistických lágrech na šedesát členů širší rodiny – Schillerovi, Weisovi, Schönovi a Langrovi.

Protože měl Jiří Fischer po válce neustálé problémy kvůli svému německy znějícímu příjmení, nechal si během roku 1956 změnit na počestlé Fišer. Přesto, že jeho život drasticky ovlivnila válka, žil spokojeně vedle své manželky Věry, se kterou oslavili více jak pětadesát let společné cesty. Jiří Podivínský pak, přestože jeho otce komunistický režim jako živnostníka uvěznil na tři a půl roku za údajný valutový podvod, vystudoval medicínu a stal se uznávaným olomouckým lékařem – neurologem.

autor: František Vrba

Paměť národa stále hledá nové pamětníky. Kdybyste věděli o někom, kdo zajímavým způsobem prožil dějiny 20. století, kontaktujte nás, prosím, na mailové adrese nebo telefonu:

**jitka.andrysova
@postbellum.cz
777 763 388**

Jak na stárnutí zaměstnanců?

U mladých pečovat o duši, starším dát prostor podělit se o zkušenosti

Do kolika let si lidé myslí, že budou moci vykonávat svou stávající práci? Bude potřeba přizpůsobit jejich práci v období těsně před důchodem jejich zdravotnímu stavu, aby byli schopni podávat dobrý pracovní výkon? O co by měli v rámci svého zdraví v souvislosti s rostoucím věkem zájem? Právě na to se dotazoval průzkum Barometru zaměstnanců od společnosti Up Česká republika mezi více než 1000 lidmi tuzemských firem a organizací.

Na počátku listopadu 2024 schválila Sněmovna penzijní reformu, podle které důchodový věk poroste od ročníku narození 1966 každý rok o měsíc, až se ustálí pro ročníky 1989 a mladší na 67 letech. Dojde tak k postupnému prodlužování důchodového věku nad současnou hranici 65 let. Je ale vůbec reálné do tolika let z hlediska fyzické a duševní kondice pracovat?

Fyzické síly s věkem ubývají. A co duše?

Aktuální Barometr ukazuje, v jaké duševní a fyzické kondici se v současné době zaměstnanci nacházejí, právě starší generace 54–65 let se cítí po tělesné stránce ze všech zkoumaných skupin nejhůře. Fyzicky se cítí výborně nebo velmi dobře jen 17 % lidí, což je o 9 % méně než průměr. Starší generace si také nejčastěji ze všech věkových skupin připouští, že by jejich zhoršené zdraví mohlo mít negativní vliv na jejich pracovní výkon.

„Oproti jiným věkovým skupinám projevuje generace 54–65 let nejvyšší zájem o wellness, ozdravné pobyty či lázně. To může být zajímavým impulsem pro zaměstnavatele, jak podpořit fyzické zdraví právě této věkové skupiny,“ říká Stéphane Ni-

coletti, generální ředitel společnosti Up Česká republika, která se věnuje péči o zaměstnance již 30 let. Naproti tomu se ale zdá, že co se týká duševní stránky, je tato generace odolnější, než je tomu u mladých ročníků. Naopak špatně se z hlediska duševního zdraví cítí nejmladší generace do 26 let, je to 15 % (proti průměrným 8 %). Nejmladší zkoumaná generace, tzv. generace Z, je také věkovou skupinou, která projevuje nejčastěji zájem o duševní zdraví ze strany zaměstnavatele.

Změna práce jen pro mladé

Výsledky Barometru zaměstnanců také ukazují, jakou představu mají lidé o tom, jak dlouho budou moci svou profesi plnohodnotně vykonávat. Respondenti nejčastěji koncentrují svou odpověď do věkového pásma 60–70 let. Generace Z je přitom nejvíce smířená s tím, že během své pracovní kariéry bude muset projít vynucenou změnou profese v souvislosti s přibývajícím věkem a jejich fyzickou a psychickou kondicí. S touto možností počítá 97 % dotazovaných z této kategorie. Naopak nejstarší zkoumaná věková skupina nejčastěji předpokládá, že na své současné pozici již zůstane. Jinak se ale obecně jedná o situaci, které by se rádi lidé vyhnuli.

„Není pochyb, že stárnutí populace a postupné zvyšování věku odchodu do důchodu je prakticky nezvratná budoucnost. Zatímco dnes slyšíme převážně zprávy o věkové diskriminaci a o problémech dnešních šedesátníků se sháněním místa, za pár let to bude velmi pravděpodobně jinak. Mladých je nedostatek a stárnout bude přirozeně i zaměstnanecká populace. Přestože na pracovní trh

nastupuje generace Z, budou za pár let tvořit lidé ve věku 60+ velmi podstatnou část zaměstnanců, které nepůjde jen tak přehlížet a nechávat je v práci „dožít“ na současných pozicích. Pokud si to zaměstnavatelé uvědomí, mohou tím hodně získat,“ vysvětluje Ela Honická, HR ředitelka společnosti Up Česká republika.

Závěr kariéry na jiné pozici

Pokud by se firmy začaly více angažovat v plánování závěru kariéry svých zaměstnanců, téměř dvě třetiny lidí by takovou možnost ocenily. Nejatraktivnější je tato možnost pro nejmladší generaci. Pokud by se firmy začaly více angažovat v plánování závěru kariéry svých zaměstnanců, sejmuly by z nich velké břemeno a současně by tímto plánováním mohla získat i samotná firma.

„Šedesátníci díky svým komunikačním dovednostem a schopnosti pracovat s lidmi různých věkových skupin mohou rovněž přispět k posílení týmové spolupráce. Jsou schopni řešit konflikty v týmu. Skvěle mohou fungovat i jako mentoři pro mladší zaměstnance. Právě od šedesátníků může generace Z získat cenné životní zkušenosti, jako je odolnost vůči změnám, houževnatost, vytrvalost a uvědomění si důležitosti mezilidských vztahů mimo digitální svět,“ popisuje Ela Honická a závěrem dodává: „Je ale nutné uznat hodnotu šedesátníků, respektovat jejich zkušenosti a dokázat je integrovat do strategií a programů zaměstnaneckého rozvoje. A zároveň je klíčové udržet je v práci natolik motivované a angažované, aby zaměstnavatel dokázal jejich potenciální přínos využít, a naopak ho nezabíjel.“

(inte)

Olomoučané si od června připlatí za jednorázové jízdenky

Od 1. června 2025 dojde k úpravě tarifu v zóně 71 IDSOK. Změna se dotkne jednotlivých jízdenek i časových kuponů kromě desetiměsíčního a ročního.

Základní jízdenku si cestující v předprodeji (prodejny, trafiky, automaty) nebo mobilní aplikaci pořídí od 1. června za 25 Kč namísto současných 20 Kč, za zlevněné jízdné nově zaplatí 12 Kč namísto 10 Kč. Cena SMS jízdenky bude činit 27 Kč.

U 24hodinové jízdenky a 7denních, měsíčních a čtvrtletních kuponů dojde ke zdražení o 15 %. Naopak cena desetiměsíčního a ročního jízdného zůstává stejná. Nově upravené jízdné počítá se zachováním bezplatné přepravy dětem do 6 let, doprovodu dětí do 3 let, cestujícím od 65 let i držitelům průkazu ZTP a ZTP-P včetně průvodce. Stejně zvýhodnění jako doposud bude i pro dárce krve, kteří jsou držiteli zlaté Janského medaile.

„V posledních letech došlo k výraznému růstu cen energií a dalších provozních nákladů dopravního podniku. Aby mohl i nadále poskytovat spolehlivou a kvalitní dopravu, je nutné reflektovat tyto změny v ce-

nách jízdného. Zároveň ale chceme, aby pro obyvatele Olomouce bylo nadále dostupné za stávajících podmínek celoroční jízdné, dochází tak především ke zdražení jednotlivých jízdenek,“ komentovala rozhodnutí Rady města Olomouce náměstkyně primátora Miroslava Ferancová.

Dalším faktorem jsou i nemalé investice, které v posledních letech směřovaly do modernizace MHD v Olomouci. *„V posledních čtyřech letech bylo do městské hromadné dopravy v Olomouci investováno téměř 1,8 miliardy korun. Prodloužení trati na Nové Sady, stavba Odstavů tramvají Jeremenkova, rekonstrukce Mělnírny Západ, projekt digitální radiové sítě, připravované bezhotovostní platby jízdného ve vozech nebo nákup nových tramvají a modernizace trati na Novou Ulici posouvají hromadnou dopravu v Olomouci na jinou úroveň. I přes výraznou pomoc při financování z evropských zdrojů je třeba doplatit stovky milionů z roz-*

počtu města a DPMO,“ doplnil náměstek primátora Otakar Bačák.

„Od roku 2020, kdy začala pandemie COVID a následovala válka na Ukrajině, jsme se i přes výrazné výkyvy v cenách energií a pohonných hmot snažili zachovat ceny jízdného. V roce 2023 došlo k mírnému zvýšení ceny, které ale spíše dorovnálo změnu v DPH od 1. 1. 2024 a nepřineslo DPMO větší finanční prostředky. Tento stav už je nadále neudržitelný, za poslední tři roky došlo ke skokovému zdražení náhradních dílů, cen stavebních prací při opravách, k nárůstu cen energií i růstu mzdových nákladů,“ uvedl předseda představenstva Dopravního podniku města Olomouce Jaroslav Michalík.

MHD nadále zůstává nejvíce dotovanou službou města. Vlastní výnosy DPMO činí pouze 30 %, zbývajících 70 % kompenzuje město z vlastního rozpočtu, což je pro rok 2025 přibližně 439 milionů korun.

• OTEVŘENÁ RADNICE • OTEVŘENÁ RADNICE • OTEVŘENÁ RADNICE •

Dobry den. Rada bych se zeptala, kdy je v plánu dobudování cyklostezky od Holického lesa směrem k Dolní Novosadské? O jejím možném prodloužení se mluvilo před více než dvěma lety. Že byl problém s výkupy pozemků? Rada tam jezdím s dětmi a ten úsek opravdu chybí.

Jarmila

Propojení od Holického lesa směrem k Dolní Novosadské pro bezpečnou jízdu cyklistů je dlouhodobým záměrem města. Existuje investiční záměr, na který bude navazovat zpracování projektové dokumentace dalšího stupně. Nedává ovšem z ekonomického pohledu smysl zpracovávat podrobnější pro-

jekt, když neexistuje přístup k pozemkům, na kterých by cyklostezka byla postavena. Byl by to marně vynaložený náklad. A právě majetkoprávní problémy jsou příčinou toho, že se zatím nedaří věc v rámci přípravy projektu posunout dále.

V rámci majetkoprávního vypořádání byli osloveni všichni vlastníci, někteří souhlasí, někteří nesouhlasí, někteří nereagovali. Ty, kteří nereagovali na dopis nebo nesouhlasili, jsme kontaktovali opakovaně nebo jsme se je pokusili i oslovit osobně, ale zatím jsme neměli úspěch. Tato cyklostezka se řešila v loňském roce i na odboru investic v rámci majetkoprávní přípravy cyklostezek za účasti náměstků a projektantů.

V případě, že Zastupitelstvo města Olomouce schválí financování zpracování projektové dokumentace, bude zařazena do plánu investic na rok 2026.

**primátor města Olomouce
Miroslav Žbánek**

Dotazy určené olomouckému primátorovi do naší pravidelné rubriky Otevřená radnice můžete posílat mailem na adresu redakce@moravskysenior.cz nebo poštou na adresu Moravský senior, Táboritů 237/1, 779 00 Olomouc

Radnice přilákala šedesát dárců krve

Netradiční místo i čas. Hromadný odběr na radnici přitáhl dnes pozornost šedesáti dárců krve, kteří se zaregistrovali na akci nazvanou Daruj srdcem. Jejich krev pomůže pacientům nejpozději do 42 dnů.

„Byl to náš nejúspěšnější ze čtrnácti hromadných odběrů,“ potvrdila za Transfuzní oddělení Fakultní nemocnice Olomouc Lucie Dubanská. Mezi dobrovolníky bylo 27 prvodárců, kteří jsou pro zdravotníky vždy zvláště cenní. Včetně náměstka primátora Otakara Štěpána Bačáka. Akci ale osobně podpořil i primátor Miroslav Žbánek nebo šermíř Jakub Jurka.

Šerm je sport, u kterého teče krev, což bronzovému olympionikovi sice nevadí, ale problém má jinde. „Neustále do mě někdo bodá, ale s jehlami mám problém,“ přiznal Jurka. Nejpilnější český dárcem Ondřej Chotěnovský, rekordman

s 648 odběry mu poradil, aby se díval jinam, myslel na něco jiného nebo se s někým začal bavit.

„Touto dnešní akcí chceme deklarovat i dlouhodobou spolupráci s olomouckou fakultní nemocnicí. Není to jen o prostorách a netradičním prostředí, ukázali jsme, že i ta mobilita je důkazem vysoké profesionality personálu transfúzní stanice. A navíc magistrát má ve svých řadách českého rekordmana, což ukazuje, že dárcovství může být i celoživotním naplněním,“ přiblížil primátor Žbánek. Dodal, že jeho soupeření s manželkou se blíží k dvacátému odběru, na který chtějí jít společně.

Podobně je tomu u bratrů Holasových. „My chodíme vždycky se školou a vždycky společně. Tady je to dnes zajímavá nová zkušenost, je to tady pěkné,“ řekl student Střední odborné školy Olomouc Adam Holas. Na vedlejším lehátku leželo jeho dvojče, bratr Tomáš. Oba mají i stejnou krevní skupinu O+. Byl to jejich pátý odběr.

Odebraná krev ihned putovala k dalšímu zpracování ve fakultní nemocnici, kde ji rozdělí na erythrocyty, plazmu a krevní destičky. Expirace činí 42 dnů. Do té doby každý dárcem obdrží SMS, kde a kdy byla jeho krev použita. Všichni pomáhali srdcem.

Strážníci nabízejí novinku - možnost zaevidovat i jiná zvířata než psy

Olomoucká městská policie přichází s novinkou, která nemá v republice obdoby. Kromě databáze, do které lze nahlásit svoje údaje pro rychlé navrácení psa v případě, že se zaběhne, nabízí nově tuto možnost i pro další zvířata.

Už od konce loňského roku disponuje Městská policie Olomouc dvěma elektronickými čtečkami, díky kterým jsou strážníci schopni během pár okamžiků zjistit majitele zaběhnutého psa, a díky tomu ho co nejdříve vrátit domů. Podmínkou je uhrazený poplatek a potřebné identifikační údaje, které majitelé uvedou do databáze.

„Začátkem tohoto roku jsme se rozhodli pro další krok, tedy doplnit ve spolupráci s programátory dodavatelské olomoucké firmy FT Technologies ve stávajícím informačním sys-

tému modul, který umožňuje evidenci více druhů domestikovaných zvířat. Jedinou podmínkou je, že musejí být opatřeny čipem, známkou, nebo jiným druhem označení, které umožňuje jeho identifikaci,“ vysvětlil ředitel olomouckých strážníků Pavel Skalický.

Důvodem rozšíření služby podle něj byla především snaha zmírnit utrpení zvířat. Jde přitom nejspíš o revoluční způsob evidence zvířat tímto způsobem. *„Olomouc je pravděpodobně úplně prvním městem v České republice, která začne používat takovýto ucelený systém evidence*

různých druhů zvířat. Nevíme o žádném jiném městě, respektive městské policii v naší zemi, která by takto sofistikovaně spravovala obdobnou databázi, určitě ne prostřednictvím nějakého informačního systému,“ podotýká Jana Nekvindová, ředitelka vývoje společnosti FT Technologies.

Pro zájemce o tuto službu to znamená nutnost dostavit se s potřebnými doklady, umožňujícími ztotožnění zvířete, na adresu Městské policie v Olomouci, Kateřinská 23. Tyto údaje budou zaevidovány zdarma a na počkání.

Olomouc zná vítěze krajinářské soutěže k protipovodňové ochraně

Začátkem loňského roku vypsala olomoucká radnice otevřenou krajinářskou soutěž, v níž měli odborníci z řad architektů a urbanistů navrhnout řešení třetí etapy protipovodňové ochrany města. Sešlo se dvanáct soutěžních návrhů, které posoudila odborná porota. Mezi posuzovaná kritéria patřily krajinářská a architektonická kvalita, propojení řešeného území s okolím a efektivita protipovodňových opatření. Třetí etapa je pokračováním všech předcházejících protipovodňových staveb níže po toku řeky Moravy. Pokračuje z centra města proti jejímu proudu od mostu v ulici Komenského severním směrem až k výběžku Chráněné krajinné oblasti Litovelského Pomoraví. Zahrnuje nejen vlastní tok, ale soutok s Trusovickým potokem a uzavírací hráz.

„Soutěž řešila opatření podél řeky Moravy v oblasti Letné, Lazců, Černovíra a zejména barokní dominanty Klášterního Hradiska. Cílem bylo získat takový projekt, který nejen ochrání Olomouc před velkou vodou, ale také se zaměří na propojení řeky s okolní krajinou a zástavbou,“ komentoval náměstek primátora Tomáš Pejpek s tím, že tato kritéria vítězný návrh splnil.

Zadání krajinářské soutěže na třetí etapu vznikalo již v průběhu roku 2023 a bylo debatováno v odborných i veřejných kruzích. Na jeho znění se podíleli kromě porotců zástupci Povodí Moravy, odborníci z magistrátu města a externí odborník na biologii, odborník na fluvialní morfologii, kterým byl vedoucí správy CHKO Lito-

velské Pomoraví a zástupce Národního památkového ústavu. Na konci roku 2023 rada města tyto soutěžní podmínky schválila a v lednu 2024 byla dvoufázová soutěž vyhlášena. Do prvního kola se přihlásilo 12 soutěžních týmů. Z nich odborná porota vybrala pět finalistů, kteří postoupili do druhého kola. Z těchto pěti návrhů ve druhém kole porota vybrala tři, které získají 1., 2. a 3. cenu a které město finančně odmění. Při hodnocení se porota zaměřila na kvalitu celkového řešení, jeho udržitelnost vzhledem k charakteru povodňového území, které musí být schopno převést velkou vodu a zohlednila výši předpokládaných provozních nákladů. Každý soutěžní návrh byl podroben pečlivé analýze a diskuzi, které vedly k výběru nejvhodnějších návrhů.

Pálení trávy a listí je od března zakázáno. Kam s bioodpadem?

Začátkem března letošního roku vstoupila v platnost novela zákona o ochraně ovzduší, která přinesla zásadní změny v nakládání s bioodpadem. Ukončila možnost legálního spalování listí a trávy na zahradách, které dříve bývalo běžnou praxí.

Tento krok má za cíl snížit znečištění ovzduší, zejména škodlivými emisemi vznikajícími při nedokonalém spalování. Zákon nyní výslovně zakazuje spalování navlhle trávy a listí, což vedlo k tvorbě hustého, štiplavého kouře. Pálení těchto materiálů nebylo efektivní a způsobovalo vysoké emisní zátěže, které mohou negativně ovlivnit zdraví obyvatel a kvalitu ovzduší. Za porušení tohoto nařízení může hrozit až padesátitisícová pokuta.

Zákon stanoví, že na otevřených ohništích je možné spalovat pouze suché rostlinné materiály, které nejsou znečištěné cizorodými chemickými látkami, což se týká například dřeva při táboráku. „Pro likvidaci běžného zahradního odpadu musí občané zvolit jiný způsob. Město Olomouc nabízí už řadu let několik způsobů, jak mohou obyvatelé ekologicky a efektivně likvidovat bioodpad. Chtěl bych na ně proto apelovat, aby těchto možností využili a vyhnuli se nežádoucím finančním i ekologickým důsledkům,“ upozornil náměstek primátora Otakar Bačák.

Možnosti likvidace bioodpadu v Olomouci

Domácí kompostování: Pro občany Olomouce je nejlepším a nejšetrnějším řešením kompostování přímo na pozemku. Je to nejlevnější a nejčistší řešení, kterým se současně předchází vzniku odpadů, navíc živiny se vrací do půdy. Město podporuje tuto ekologickou metodu již od roku 2009 a nabízí bezplatnou výpůjčku kompostérů o objemu 720 litrů.

Po třech letech přechází kompostér do vlastnictví žadatele.

Biopopelnice: Obyvatelé rodinných domů a menších bytových domů mohou zdarma získat hnědou biopopelnici o objemu 240 litrů. Pokud kapacita nestačí, mohou si dokoupit další. Svoz bioodpadu probíhá pravidelně každé dva týdny během vegetačního období a jednou měsíčně v zimním období.

Biokontejnery pro sídliště: V sídlištní zástavbě a u větších bytových domů jsou k dispozici hnědé biokontejnery o objemu 660 litrů, které lze využít i v některých zahrádkářských koloniích (např. v lokalitě Balcárkova, Čapky-Drahlovského, U Hradiska). Občané musí dbát na to, aby bioodpad byl odkládán bez plastových sáčků, protože kompostárna požaduje maximální čistotu odpadu.

Velkokapacitní kontejnery: Pro větší množství bioodpadu lze využít kontejnery na bioodpad ve třech sběrných dvorech (Andělská, Chelčického, Neředín).

„Bio sběrové soboty“: Město zrušilo jarní a podzimní sběrové soboty, ale některé městské části pořádají tyto sběrové akce na základě zájmu občanů. Každá komise městské části může tuto možnost využít, pokud se dohodne s Technickými službami města Olomouce. Na některých místech je komise pořádají pravidelně.

Zahrádkářské kolonie: Nově je možné pro zahrádkářské kolonie přistavit ve spolupráci s technickými službami velkoobjemové kontejnery (o objemu 10 m³) na bioodpad na určité časové období (týden, víkend), podle potřeby dané kolonie.

Jižní Korea, tu musíte zažít

Přednáška cestovatele Michala Štěpánka, který vás seznámí s fascinující destinací, o které se toho příliš neví, kam se až tak často nejezdí, jazyk a písmo jsou jako z jiné planety a k tomu ta obrovská vzdálenost...

Atmosféra této země se vám ale brzy začne dostávat pod kůži a nakonec vás úplně pohltí. Nezáleží vůbec

na tom, jestli v nočních hodinách bloudíte uličkami zářících velkoměst, obdivujete barevné buddhistické chrámy, zasněně hledíte na siluetu nekonečných hor, užíváte si procházku po čajové plantáži, ochutnáváte dokonalou místní gastronomii, nebo se jen tak potkávejte s velmi milými lidmi. Za všech okolností si můžete být jisti, že o bohaté a netradiční zážitky budete mít postaráno. Kdy a kde: 24. dubna od 17 hod., kino RETRO, Zábřeh. Vstupné dobrovolné.

Tipy na kulturu

Co o sobě prozradí létavice

První příspěvek je tak trochu kosmický. Zveme vás na zajímavou přednášku do Technologického klubu v Prostějově. Meteor, povětroň, létavice – jev ještě nedávno považovaný za atmosférický úkaz, který si lidé nespojovali s kosmickým tělesem. Některé děsil, pro jiné dodnes znamená romantickou představu v podobě padající hvězdy a možnost splněných přání. Jaká je ale reálná podstata tohoto jevu? Co je to meteor, meteoroid či meteorit, jaké jsou současné možnosti výzkumu těchto nejdrobnějších těles Sluneční soustavy, zda je možné předpovídat jejich dopady na povrch Země a mnoho dalšího se dozvíte na přednášce Ing. Jakuba Koukala z Hvězdárny Valašské Meziříčí. Nutná je registrace předem na webu Technologického klubu: <https://akce.svetvzdelani.cz/akce/139/co-nam-o-sobe-prozradi-letavice>. Kdy a kde: 2. dubna od 19 hod., Rozvojová 3, Prostějov. Vstupné činí 100 Kč.

Jak připravit dokonalou roládu

Následující pozvánka je pro všechny, kteří rádi pečou a ještě raději dávají své výtvary ochutnat ostatním. A jelikož nás čekají Velikonoce, budete mít čím se blýsknout. Spolek Hrubá Kotelna Přerov totiž pořádá cukrářský kurz, kterým vás provede zkušená brněnská cukrářka Yvona Procházková. Vyzkoušíte si, jak upéct korpus na roládu, jak do ní připravit krém a jak potom na závěr roládu zamotat a ozdobit. S sebou si nemusíte donést nic, vše bude připraveno na místě – suroviny, robot, cukrářské náčiní i dobrá nálada. Délka kurzu je cca 90 minut, počet účastníků je omezený, proto si raději místo na kurzu rezervujte předem na těchto webových stránkách: <https://www.hrubakotelna.cz/kalendar-akci/cukrarsky-kurz-s-yvonou>. Kdy a kde: 3. dubna od 17 hod., areál Osmek Přerov, budova A, sál Varna. Vstupné je 300 Kč.

Velikonoční tvoření

Regionální informační centrum připravuje na duben Velikonoční tvořivé dílny. Máte možnost zde společně vyrábět krásné velikonoční ozdoby, které rozzáří váš domov. Tvoření je určeno pro zájemce jakéhokoliv věku, stačí dobrá nálada a chuť pustit se do toho.

Místo si rezervujte předem na tel. čísle +420 725 938 117. Kdy a kde: 4., 5., 6., 11., 12. nebo 13. dubna, vždy od 14 do 18 hod., Regionální informační centrum Olomouc, Wolkerova 37/17, mezi pavilonem A a E Výstaviště Flora Olomouc. Vstupné 100 Kč.

Vynášení smrtky v Prostějově

Předzvěstí Velikonoc a symbolickým zakončením zimy je tzv. vynášení smrtky, lidová tradice, která se na mnoha místech dodržuje dodnes. V Prostějově se koná 7. dubna od 13:30 hod. na náměstí T. G. Masaryka u muzea, odkud po krátkém programu vyjde tradiční průvod do Kolářových sadů, kde bude smrtka utopena v mlýnském náhonu.

Jak chutná Menu světa

Ojedinelý gastronomický festival plný chutí a vůní pěti kontinentů. Je rozdělen do pěti celků – návštěvních stánků, z nichž každý představuje jeden z kontinentů: Afriku, Ameriku, Asii, Evropu a Austrálii. Najdete zde tradiční pokrmy a nápoje, se kterými se vydáte na gastronomickou cestu kolem světa, aniž byste opustili město. Festival putuje po mnoha místech Moravy a v sobotu 12. dubna zavítá do Šternberka na Hlavní náměstí. Součástí bude i hudební program. Vstup je zdarma, k úhradě budou pouze pokrmy a nápoje vydávané ve stanech. Veškeré platby na akci budou probíhat bezhotovostně pomocí klasických platebních karet, pro návštěvníky, kteří budou chtít platit v hotovosti, bude připraven stánek pro směnu peněz za dobíjecí kartu. 10. května se festival koná také v Šumperku v sadech 1. máje.

Duo Smuk Zvuk

Na zcela ojedinělý koncert můžete zajít koncem dubna do Přerova. Jedná se o spojení dvou zdánlivě neslučitelných nástrojů, které ovládají dvě mladé, přesto velmi zkušené a umělecky zdatné interpretky – pohádkově lyrický vibrafon vám představí dánská umělkyně Viktorie Søndergaard a hru na kontrabas česká hudebnice Klára Pudláková. Kdy a kde: 24. dubna od 19 hod., areál Osmek Přerov, budova A, sál Varna. Vstupné 300 Kč, můžete zakoupit zde: <https://goout.net/cs/listky/smuk-zvuk/ctwcb/>

Loutna a housle v Jeseníku

Od klasiky do pohádky s loutnou a houslemi, to je název pořadu, ve kterém si poslechnete romantické skladby z období evropského baroka, ale také písně z českých pohádek i pořadů. Program pro vás připravili a účinkují houslistka Lea Kilianová, držitelka ocenění Talent Vysočiny roku 2017, a loutnista Jindřich Macek. Kdy a kde: 20. dubna od 16 hodin, kaple Jeseník. Plné vstupné je 350 Kč, snížené 300 Kč.

MINIPÁRTY s Karlem Šípem

Zábavná talk show baviče, moderátora a textaře Karla Šípa na motivy televizního pořadu Všechnopárty známého z České televize. Pořadem provází Jiří Bláha. Prostor pro své dotazy dostanete také vy, diváci. Kdy a kde: 23. dubna od 19 hod., Mohelnické kulturní a sportovní centrum. Vstupenky je možné zakoupit v den akce, půl hodiny před začátkem, v pokladně Infocentra, nebo online zde: <https://mks-mohelnice.enigoo.cz/app/kultura/events/32?>

Collegium vocale zpívá Mozarta

Smíšený pěvecký sbor Collegium vocale Olomouc zve všechny příznivce sborového zpěvu a klasické hudby na slavnostní koncert pořádaný k příležitosti 40. výročí založení tohoto souboru. Na programu bude hudba Wolfganga Amadea Mozarta, skladby pro sóla, smíšený sbor, orchestr a varhany. Diriguje Růžena Saligerová. Kdy a kde: 26. dubna od 17 hodin, chrám sv. Mořice. Základní vstupné 200 Kč, snížené 150 Kč. Zakoupení vstupenek bude možné hodinu před koncertem.

Festival Cimbálove 2025

Objevte kouzlo cimbálové hudby a přijedte na folklorní festival do Šumperka. Tato jedinečná událost slibuje nezapomenutelný zážitek plný lidové hudby a tance. Hlavní hvězdou bude slovenská Muzika Milana Rendoša, která přináší to nejlepší z východoslovenského folklóru. Dalším

lákadlem je kapela Docuku, která originálním způsobem propojuje folklor a bigbít. Českou scénu bude reprezentovat Hradecká cimbálová muzika, jejíž repertoár zahrnuje lidové písně z různých koutů střední Evropy, a domácí scénu zastupuje Cimbálka CML Šumperk, která od roku 2014 šíří krásu moravské a slovenské lidové hudby v regionu. Vrcholem večera pak bude společná jam session všech hudebníků. Kdy a kde: 26. dubna od 16 do 23 hod., Dům kultury Šumperk. Vstupné se pohybuje od 550 do 600 Kč (na místě), k zakoupení možné i zde: <https://cimbaloze.cz/vstupenky-na-festival-cimbaloze/>

Academia Film Olomouc

Mezinárodní festival populárně-vědeckých filmů Academia Film Olomouc pořádá Univerzita Palackého už od roku 1966. Letos se uskuteční od 22. do 27. dubna. Původně komorní, uzavřená akce se během let proměnila v jednu z největších vzdělávacích událostí v Evropě. Jde o jedinečný festival, který vám přiblíží taje naší planety i vesmíru a představí současné vědecké objevy prostřednictvím filmů, diskuzí a přednášek s hosty z oblasti vědy i filmového průmyslu. Pro návštěvu festivalu AFO nepotřebujete nic víc než se akreditovat. Poté si vyzvednete akreditační kartičku a získáte přístup na festivalový program. Základní akreditace je zdarma, pokud chcete festival podpořit nebo si rezervovat místo v sále, vyberte některou z placených variant. Akreditace zde: <https://afo.cz/akreditace/>

Petr Spálený & Apollo band

Koncert legendárního zpěváka s nezaměnitelným, las-kavým hlasem a nestárnoucími hity. Chybět nebude jeho životní partnerka, hvězda divadla Semafor Miluška Voborníková. Za doprovodu kapely Apollo Band uslyšíte dobře známé písně jako Plakalo bejby, Dáma při těle, Josefína, Kdybych já byl kovářem, Trápím se, trápím, Až mě andělé či Obyčejný muž atd. Kdy a kde: 26. dubna od 19 hod., Divadlo Petra Bezruče Jeseník. Vstupné 600 Kč, v den konání koncertu 650 Kč.

Tipy na výlety

Memoriál Ludmily Zatloukalové-Coufalové

Klub českých turistů Zelenáči Svěsedlice pořádá na začátku dubna Memoriál Ludmily Zatloukalové – Coufalové. Na výběr jsou trasy od 5 do 50 km, anebo cyklo-trasy od 10 do 100 km. Start je ve Svěsedlicích od 7 do 11 hod. s cílem do 20 hod. opět ve Svěsedlicích. Startovné je 90 Kč na místě, registrovat se lze i předem za 70 Kč, info na tel.: 732 627 879. V ceně startovního je snídaně. Odměnou vám bude radost z pohybu, kousek romantiky v přírodě, pamětní list, medaile a sladkost. Na místě bude možné zakoupení různých turistických suvenýrů, nálepek, známek. Zajímavá místa, která můžete potkat na trasách: bazilika na sv. Kopečku, restaurace Tvarg, kde si budete moci zakoupit různé druhy tvarůžků a místní pivo, rozhledna Božka. Součástí pochodu je i Gulášfest. Další zajímavostí memoriálu je 15km trasa, která vede přímo na náměstí v Olomouci, kde se bude právě konat Tvarůžkový festival. Kdy a kde: 5. dubna od 7 do 20 hod., Svěsedlice.

Hranický Kraslicovník

Strom ověšený velikonočními kraslicemi patří mezi neodmyslitelnou velikonoční výzdobu Hranic. Tato milá tradice by nemohla vzniknout bez spolupráce obyvatel města, místních škol, školek, jesliček, organizací i jednotlivců, ti všichni se na něm podílejí. I když mají Městská kulturní zařízení Hranice bohatou zásobu kraslic z předchozích let, v rámci obměny Kraslicovníku se

obrací na veřejnost s prosbou o nové kousky. Své výtvořky můžete nosit do Turistického informačního centra na zámku nebo do muzea na Staré radnici. Fantazii se meze nekladou, můžete využít nejrůznější materiály a techniky. Kraslice si můžete přijít vyrobit také do muzea na Staré radnici, a to v termínech 2. a 3. dubna vždy od 9 do 16 hod. Přinést si můžete vyfouknutá vajíčka, ostatní materiál včetně plastových vajíček bude zajištěn. Vstup je zdarma. Kde: Velký sál Staré radnice, Hranice. Vstupné zdarma.

Zahájení nové sezony Velké Losiny

Své brány pro turisty otevírá na začátku dubna renesančně-barokní zámek Velké Losiny. O víkendu 5. a 6. dubna od 9 do 15 hod. si můžete přijít prohlédnout zámecké interiéry vyzdobené jarními květinami. Základní vstupné je 200 Kč, snížené 160 Kč. Od 17. do 21. dubna pro návštěvníky připravují akci Velikonoce na zámku, se stejnou dobou prohlídek. Kromě zámku je možné navštívit také nedalekou Ruční papírnu Velké Losiny, která produkuje ruční papír už od konce 16. století nepřetržitě. Manufaktura dnes patří k nejstarším doposud pracujícím podnikům svého druhu v Evropě, přičemž papír vyrábí tradičním postupem z bavlny a lnu. Návštěvní doba je od úterý do neděle od 10 do 17 hod. Plné vstupné je 200 Kč, snížené 170 Kč. Občerstvit se můžete v místní restauraci v areálu papírny, nebo zajít do cukrárny Pralinka poblíž zámku.

Olomoucký tvarůžkový festival

Tradiční akce pořádaná na počest známé a velmi oblíbené hanácké speciality – Olomouckým tvarůžkům, které se vyrábějí v nedalekých Lošticích už více než šest set let! Tvarůžkové speciality na všechny způsoby nabídne bezmála osm desítek prodejců a regionálních restaurací. Špičkoví kuchaři se předvedou v kulinářské show a chybět nebude ani bohatý kulturní program na dvou pódii. Těšit se můžete na Annu K., Petra Vondráčka, Kateřinu Cajthamlovou, Zbyňka Drdu a další. Kdy a kde: 5.–6. dubna od 10 do 18 hod., Horní a Dolní náměstí Olomouc. Vstupné zdarma.

FlorExpo Jaro v Přerově

Prodejní výstava nejen pro zahradníky a zahrádkáře od prodejců z České republiky i ze zahraničí. Koná se na Výstavišti Přerov od 10. do 12. dubna, každý den od 9 do 16 hodin. Připravena bude okouzující květinová expozice, zároveň zde nakoupíte vše potřebné pro dům a zahradu. Součástí doprovodného programu bude ukázka aranžování květin, odborné přednášky a zahrádkářská poradna. Základní vstupné 100 Kč, snížené 80 Kč.

Arboretum Bílá Lhota

Přijďte na první letošní akci do arboreta a oslavte zde Velikonoce. Vyzkoušíte si pletení pomlázek, k vidění budou ukázky zdobení kraslic a jako každý rok bude i letos hostem Záchranná stanice Pateřín s ovečkami a jejich mláďátky. Samozřejmostí bude občerstvení a káva z karavanu. Kdy: 19. dubna od 10 do 17 hod. Vstupné činí 120 Kč. Arboretum je bezbariérové.

Olomoucký Velikonoční jarmark

Navštivte jednu z nejkrásnějších velikonočních trhů. Kde že se konají? Na Horním náměstí v Olomouci. Letos od 14. do 21. dubna, každý den od 10 do 16 hod. Čeká vás velikonočně nazdobené náměstí kolem radnice, stánky s řemeslnými výrobky, dobrým jídlem a pitím, bohatý folklorní program a velikonoční nedělní Bohoslužba pod širým nebem. Vstupné zdarma.

Levandulový pochod v Bezděkově

Druhý ročník velikonočního pochodu v Bezděkově. Akci pořádá Levandulový statek Bezděkov, tentokrát 19. dubna. Vycházet se bude mezi 13. a 15. hodinou z Levandulového statku Bezděkov, od Altánu u levandulového pole. Zvolit si můžete různě dlouhé trasy: 2, 10 a 20 km. Novinkou letošního roku je cyklo trasa. Po cestě vás budou čekat kontrolní body s občerstvením a na konci potom pořádný kotlíkový guláš a pamětní list. Tak neváhejte, cílem není rychlost, ale procházka pěknou krajinou a protažení kostí po dlouhé zimě. Základní startovné 150 Kč, snížené 100 Kč.

Hanácké Velikonoce

Hanácké muzeum v přírodě v Příkazích u Olomouce ožije na Bílou sobotu Velikonoce. Zažijete tradiční velikonoční a jarní zvyky, můžete si sami uplést pomlázku, ozdobit vajíčko, ochutnat tradiční velikonoční pečivo nebo vyzkoušet výrobu proutěných košíků.

Po celý den bude v areálu muzea probíhat malý velikonoční jarmark. Na 14 hod. je pro návštěvníky připraveno velikonoční vystoupení dětí z místní základní školy. Kdy a kde: 19. dubna od 10 do 16 hod., Hanácké muzeum v přírodě, Příkazy. Plné vstupné činí 160 Kč, snížené 140 Kč.

Velikonoční hrady a zámky

Na Velikonoce otevírají své brány mnohé památky. Od 17. do 21. dubna vždy od 10 do 16 hodin se konají prohlídky na hradě Šternberk. Kromě historie hradu se dozvíte také zajímavosti ohledně velikonočních svátků a v hradních interiérech uvidíte velikonoční výstavu doplněnou o květinovou výzdobu. V pondělí 21. dubna připravují pro návštěvníky malé, chutné překvapení. Přímou v historických kachlových kamnech hradní kuchyně se budou péct velikonoční jidáše a každý návštěvník tuto pochoutku na závěr prohlídky dostane. Na všechny velikonoční prohlídky se doporučuje rezervace předem. Základní vstupné činí 240/200 Kč, snížené 190/160 Kč.

Netradiční prohlídku svátečně vyzdobeným hradem chystají také na Bouzově, a sice od 18. do 21. dubna vždy od 9 do 15 hodin. Plné vstupné je 280 Kč, snížené 220 Kč. Ve stejném termínu, v čase od 9 do 17 hod. můžete navštívit také hrad Helfštýn, kde vás čeká zábavný i naučný program k velikonočním svátkům, během víkendu doplněný o prodejní přehlídku tradičních řemesel. Vstupné 150 Kč, snížené 80 Kč, na Velký pátek je vstup zdarma v rámci Mezinárodního dne památek a historických sídel. V sobotu 26. dubna se konají Noční prohlídky Helfštýna, při kterých se projdete nasvíceným hradem, uvidíte práci kovářských mistrů a ochutnat můžete kávu přímo z hradní pražírny. Začínají vždy v celou v 19, 20, 21 a 22 hodin. Plné vstupné 200 Kč, snížené 100 Kč. Následující den se pak od 13 do 17 hod. koná přehlídka historických vozů. Očekávaný příjezd vozidel na hrad je kolem 14. hodiny.

Jarní Flora Olomouc 2025

Největší a nejstarší květinová a zahradnická mezinárodní výstava v České republice, která každoročně přiláká tisíce návštěvníků. Tentokrát hlavní pavilon A vyzdobí svými unikátními květinovými instalacemi světově uznávaný florista Robert Bartolen. Dále vás čeká expozice sklářského umění a květin v podání mladých sklářů, tradiční zahradnické trhy s širokým výběrem rostlin, náradí a příslušenstvím pro vaši zahradu, odborné přednášky a workshopy pro všechny nadšence zahradničení a floristiky, exkluzivní večerní prohlídka květinové expozice v pavilonu A, expozice bonsajů, výstava fotografií a květin v Oranžerii, SWAP květin, při kterém můžete směnit rostlinku za rostlinku (pátek, sobota, neděle), floristické workshopy, na kterých se naučíte aranžovat květiny jako profesionál, farmářské trhy a oblíbená gastro zóna. Kdy a kde: od 24. do 27. dubna, od čtvrtka do soboty od 9 do 18 hod., v neděli od 9 do 17 hod., Výstaviště Flora Olomouc, Smetanovy sady. Základní vstupné 220 Kč, zvýhodněné on-line vstupné 190 Kč.

Akce Bílý kámen 2025

Akce pro všechny nadšené turisty a cykloturisty, pro které se v tento den, znovu po roce, otevírá vojenský prostor Libavá. Letos se koná ve čtvrtek 1. května, od 7 do 16 hod. Vybírat můžete z těchto vstupních míst – v obci Mrsklesy, Hlubočky, na Smilovském mlýně, v Městě Libavá, Nových Oldřůvkách, nad obcí Luboměř pod Strážnou, na Zeleném kříži, v Kozlově, nad obcí Velký Újezd a Daskabát. Zde po úhradě vkladu obdržíte propozice a mapy se zakreslenými komunikacemi, po kterých je povoleno se pohybovat. Trasu si pak zvolí každý sám, podle své fyzické zdatnosti či zájmu, které lokality chce navštívit. Je vhodné tento záměr si připravit předem, proto je mapa účastníkům zveřejněna předem na webových stránkách včetně popisu návrhu celé řady možných tras. A pak už můžete vyrazit, do lidmi v podstatě dlouhodobě opuštěného prostoru. Je důležité mít vhodné oblečení, vlastní zásoby pití a jídla a také počítat s náhlou změnou počasí, jelikož ve vojenském prostoru na obydlé místo nenarazíte.

PREMIERE
CINEMAS

ZVEME VÁS NA SPECIÁLNÍ PROMÍTÁNÍ
PRO ČTENÁŘE ČASOPISU MORAVSKÝ SENIOR

TICHÁ POŠTA

15. dubna
v 10.00 hod.

MOŘE NA DVOŘE

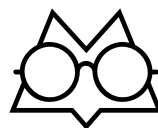

13. května
v 10.00 hod.

Vstupenky zakoupíte v pokladně multikina nebo na www.premierecinemas.cz v části Předprodej. Informace na tel. 774 195 380 (po 13 hodině) nebo na e-mailu: olomouc@premierecinemas.cz
*Zvýhodněné vstupné 99 Kč platí pro návštěvníky nad 65 let.

Zvýhodněné vstupné
99 Kč

Multikino Premiere Cinemas, Obchodní centrum Galerie Šantovka, Polská 1, Olomouc

**filmový
klub
seniorů**

**PROGRAM 2025
DUBEN
90,-**

PÁ	4. 4.	10.15	BRUTALISTA	T
PO	14. 4.	14.00	BOB DYLAN: ÚPLNĚ NEZNÁMÝ	T
ST	16. 4.	10.00	ZA OPONOU VELEHOR	Č
PO	28. 4.	14.00	BRIDGET JONESOVÁ: LÁSKOU ŠILENÁ	T
ST	30. 4.	14.00	MOŘE NA DVOŘE	Č

Č – ČESKY

D – DABING

ZMĚNA PROGRAMU

T – TITULKY

O – ORIGINÁLNÍ ZNĚNÍ

VYHRAZENA

KINO METROPOL

Sloupek Krajské rady seniorů

Jdeme celá rodina 2025

Již v minulém sloupku jsem zmínila úspěšnou spolupráci KRS se sociálním odborem statutárního města Olomouc. Společně připravujeme mezigenerační procházku přírodou 16. 5. 2025 od 13.00 v areálu Olomouckých Poděbrad, na kterou si vás dovolím již teď pozvat. Akce je určená pro všechny generace, včetně domácích mazlíčků.

Těšit se můžete na stezku se stanovišti, kde budou připravené zábavné úkoly pro malé i velké, za které budete sbírat razítka do startovací kartičky, kterou směníte za voňavou pochoutku z udírny. V cíli na vás budou čekat pamětní účastnické listy, kreativní dílničky pro děti i dospělé, workshop přerovského malíře Lubomíra Dostála, posezení s country kapelou. Záštitu nad akcí převzala náměstkyně primátora statut. města Olomouce pro sociální věci paní Kateřina Dobrozemská.

Vandrování s KRS Olomouckého kraje

Nově nabízíme ve spolupráci s CK **Pivoňka Krpáčovo - Nízké Tatry** v Hotelu Polianka 7. 7.–12. 7. 2025, cena 8.900 Kč (doprava busem z Olomouce tam a zpět, plná penze, výlet do okolí – splav Hrona, jeskyňe, pobytová taxa, delegát, hudební taneční večer, keltská dílnička s výrobou vlastního šperku, ranní jóga). Pojeďte s námi relaxovat do Nízkých Tater s možností koupání se v jezeře, případně ve venkovních vyhřívacích kádích s vířivkou.

Další super nabídka jsou **Krkonose - Velká Úpa** v penzionu Relax v termínu 13. 8.–18. 8. 2025 za 8.700 Kč (doprava busem z Olomouce tam a zpět, ubytování, polopenze, pobytová taxa, delegát, výlet do Polska, slevová karta na lanovku). Pojeďte s námi prozkoumat krásy Krkonoš - Sněžka, vodopády, rašeliniště, stezka v oblacích a další.

Na 5. 7. 2025 připravujeme jednodenní výlet do Bratislavy, navštívíme Parlament, muzeum Danubiana a Čuňovo a 8. 10. 2025 jednodenní výlet do Bratislavy - hrad a Červený Kameň. Již teď se můžete přihlásit na info@krsol.cz případně na tel. 774 345 670 nebo navštívte naše webové stránky www.krsol.cz. Pro milovníky relaxačního pobytu v Hotelu MAS v Sezimově Ústí máme již v nabídce podzimní termíny 31. 10.–5. 11. a v Hotelu Brdy ve Spáleném Poříčí 5. 10.–11. 10. 2025, více info na 725 074 921.

Závěrem se na vás obracím s velkou prosbou: hledáme partnera, který by nám pomohl zajistit bezplatný pronájem kanceláře, případně nás mohl finančně podpořit. Nabízíme reklamu na našich akcích. V současné době mám archiv desetileté činnosti KRS v mém osobním autě. Hezké a pohodové jarní dny.

Milena Hesová, předsedkyně KRS OK

Více než 100 milionů pro Jeseník

Česká vláda schválila Jeseníkem navrhované změny dotačního titulu Živel 1. Tento krok znamená nejen významnou finanční pomoc pro Jeseník, ale i stovky milionů korun pro další města a obce postižené zářijovou povodní.

Katastrofální povodně zasáhly Jeseník s nebývalou silou a způsobily škody v řádu stovek milionů korun. Pro město, které hospodaří racionálně a nemá na účtech volné stovky milionů, by původní nastavení dotace znamenalo fatální zásah do dalšího rozvoje.

Podle původních pravidel měl Jeseník získat podporu ve výši 70 %, což by znamenalo, že zbývajících 30 % – tedy částku blížící se 200 milionům korun – by muselo město financovat z vlastních prostředků.

„Pokud bychom museli tyto prostředky uvolnit na spoluúčast, znamenalo by to zastavení rozvoje města na dlouhých šest let. Veškeré investice by směřovaly pouze do obnovy, na další projekty zlepšující život v Jeseníku by nezbyly žádné peníze,“ popsala situaci starostka Zdeňka Blišťanová v dopise ministrům.

Město Jeseník proto přišlo s návrhem na spravedlivější nastavení pravidel – a uspělo. Díky schválené úpravě bude výše dotace pro

Jeseník navýšena na 90 %, přičemž město dofinancuje pouze 10 %. Tento krok přinese Jeseníku více než 100 milionů korun navíc, což zásadně zmírní finanční dopady povodní.

„Jsem ráda, že vláda pochopila vážnost naší situace a rozhodla se podpořit Jeseník i další obce, které se s následky povodní vyrovnávají. Pro menší obce je navíc skvělou zprávou, že v jejich případě může dotace pokrýt veškeré škody, které utrpěly,“ doplňuje starostka.

(jes)

I v letošním roce otevře město Prostějov své památky dokořán

Každoročně v měsíci dubnu, kdy zároveň oficiálně startuje turistická sezóna, nabízí město Prostějov zpřístupnění celé řady známých i méně známých turisticky atraktivních cílů.

Zájemci se tak budou moci podívat jak do tradičně navštěvovaných prostor, jako je například radniční věž, tak i do prostor, které se veřejnosti neotvírají běžně. Třeba bývalé kryty na Husově náměstí, které budou autenticky upraveny a provedou vás jimi průvodci v dobovém oděvu. Návštěvníkům ukážeme také prostory Kovaříkovy vily nebo zákoutí kina METRO 70. Své brány otevře návštěvníkům i Muzeum a galerie, a to jak hlavní budova bývalé rene-

sanční radnice, tak Galerie Špalíček. Svou akcí se připojí i muzeum harmonií, tentokrát koncertem ke 340. výročí narození Johanna Sebastiana Bacha. Koncert se uskuteční v Červeném salonku prostějovského Národního domu. V kostele Husův sbor se naopak uskuteční v rámci Bran památek dokořán koncert klezmerové hudby. Nabídka je letos mimořádně pestrá a věřím, že si v ní najde každý to své, co ho zajímá, nebo co uvidí či zažije úplně poprvé.

Tak neváhejte a přijďte do Prostějova na některou z akcí Bran památek dokořán.

Ing. Milada Sokolová,

1. náměstkyně primátora města Prostějova

1. dubna	10.00	Turistické informační centrum – zahájení turistické sezóny
	13.00	Radniční věž – rezervace na tel.: 800 900 001
5. dubna	9.30–12.00 13.00–17.00	Muzeum a galerie v Prostějově, p. o. - hlavní budova i Galerie Špalíček
6. dubna	15.00	Národní dům Prostějov Rezervace na tel.: 582 329 600 nebo 582 329 603
8. dubna	13.00	Radniční věž – rezervace na tel.: 800 900 001
12. dubna	9.00, 11.00, 13.00	Kino METRO 70 – rezervace na e-mail: kino@metro70.cz
13. dubna	14.00, 15.00, 16.00, 17.00	Komentované prohlídky Kovaříkovy vily Rezervace na tel.: 800 900 001
13. dubna	19.00	Červený salonek Národního domu Bachova náruč dokořán – koncert ke 340. výročí narození Johanna Sebastiana Bacha s příběhem a překvapením. Vstupné dobrovolné. Rezervace míst: tel. 720 429 755 info@harmonium-historie.cz
15. dubna	13.00	Radniční věž - rezervace na tel.: 800 900 001
22. dubna	13.00	Radniční věž - rezervace na tel.: 800 900 001
23. dubna	18.00	Husův sbor – vernisáž výstavy a koncert klezmerové hudby
25. dubna	14.00, 14.30, 15.00, 15.30	kryty na Husově náměstí
29. dubna	13.00	Radniční věž - rezervace na tel.: 800 900 001

Dobroty z ovoce

Švestkový makáč

120 g polohrubé mouky
120 g hladké mouky
½ prášku do pečiva
60 g cukru krupice
100 g másla
2 žloutky

Na náplň

250 g mletého máku
4 lžice cukru moučka
300 ml mléka
3 lžice povidel
lžice rumu
2 bílky
Čerstvé švestky
Hrst mandlových lupínků

Mléko přiveďte k varu, přidejte mák, 2 lžice cukru moučky, povidla a rum a krátce za stálého míchání povařte. Z mouky, změkklého másla, prášku do pečiva, žloutků a cukru krupice vypracujte drobenku. Do vymazané koláčové formy natlačte asi 2/3 drobenky a zvedněte těsto i do krajů. Rozetřete vychladlou makovou náplň, naskládejte rozpůlené švestky a zasypte je zbytkem drobenky. Pečte ve vyhřáté troubě na 175 °C asi 25 minut. Koláč potřete sněhem ze dvou bílků a dvou lžic cukru, posypte mandlemi a pečte ještě asi 20 minut.

Zdravý hruškový koláč

120 g špaldové mouky
30 g kokosové mouky
15 g kakaa
1 vejce
50 g kokosového oleje
2 lžice medu
½ tabulky hořké čokolády

Na náplň

500 g tvarohu
40 g vanilkového proteinu
2 vejce
30 g vanilkového nebo hruškového pudingu
2 lžice medu
Citronová kůra
Čerstvé hrušky

Čokoládu nastrouhejte, přidejte k ní všechny ostatní ingredience na těsto a vypracujte drobenku. Tu natlačte do vymazané koláčové formy i do krajů a pečte ve vyhřáté troubě na 180 °C asi 10 minut. Mezitím smíchejte ingredience na náplň a metličkou je vyšlehejte. Náplň nalijte na rozpečený korpus, naskládejte na měsíčky nakrájené hrušky a pečte ještě asi 30 minut, až povrch začne zlátnout. Upečený koláč ozdobte skořicí.

Nepečené kuličky

Hrnek sušených křížal (jablka a hrušky)
Hrnek sušených datlí
Hrnek lískových oříšků
Lžice kakaa
Lžička skořice

Křížaly a datle zalijte vroucí vodou a po 20 vteřinách přecedte. Oříšky opražte na pánvi na sucho, až se začnou olupovat slupky. Vyklopte je na čistou utěrku a slupky pomocí ní oloupejte. Všechny ingredience pak dohromady rozmixujte, namočte si prsty do vlažné vody a z hmoty vytvarujte kuličky. Kuličky v papírových košíčcích ozdobte kouskem oříšku.

Co vám v životě udělalo největší radost? Na co se v nejbližší době těšíte?

**Eva Beranová, 85 let
Kojetín**

Velkou radost mi v životě udělalo, když se mi narodily zdravé děti, vnuci a pravnuci. Také jsem měla radost, když syn promoval.

V červnu bude promovat vnuk a vnučka bude bakalářkou, mám z nich velkou radost. Také mě těší, když mi rodina řekne, že jsou zdraví a v pořádku.

**Josef Vybíral, 80 let
Lipník nad Bečvou**

Velkou radost mi dělala moje práce, byl jsem řidičem autobusu a taky nákladního auta.

Za týden mě čeká oslava narozenin, kde budu se svojí rodinou. Také se těším na jaro a na léto, ale nejvíce si přeji být zdravý.

**Marie Jelínková, 88 let
Laškov**

Největší radost jsem měla, když se mi narodil první syn.

Těším se na každou návštěvu dětí. Mám radost z návštěv a také se těším na jaro.

**Zdenka Nádvoříková, 81 let
Olomouc - Nemilany**

Když se mi po 10 letech narodil syn, jako druhé dítě.

Kdybych měla tu moc, změnila bych úmrtí syna a vnuka.

ANEKDOTY PRO VÁS

Stěžuje si pacient:
 „Pane doktore, když mě chytne
 žravá, tak sním všechno,
 na co přijdu.“
 „Tak nikam nechod'te.“

Sestra křičí přes celou chodbu:
 „Pane doktore, ten hypochondr
 z osmičky právě zemřel.“
 Z druhé strany se ozve
 rozčilený hlas lékaře:
 „Tak to už tentokrát přehnal!“

„Doktor si dělá starosti
 o moje zdraví.“
 „A co ty na to?“
 „Co je mi po jeho
 starostech!“

„Pane doktore, pane doktore,
 moje žena si zlomila nohu!“
 „A v kterých místech?“
 „Mezi záchodem
 a koupelnou...“

„Spíte při otevřeném okně,
 jak jsem vám minule radil?“
 ptá se lékař v ordinaci.
 „Ano.“
 „A zmizela ta bronchitida?“
 „Zatím jen počítač a mobil.“

„Pane doktore, pořád mám pocit,
 že slyším kolem sebe hlasy
 a nikoho nevidím.“
 „A kdy se Vám to stává?“
 „No, vždycky, když telefonuju.“

KVÍZ MORAVSKÉHO SENIORA

SLAVNÍ ČEŠTÍ SPORTOVCI

1 Který český hokejista je držitelem nejvíce bodů v historii NHL?

- a) Dominik Hašek
- b) Jaromír Jágr
- c) Patrik Eliáš

2 Která česká tenistka vyhrála Wimbledon v roce 1998?

- a) Petra Kvitová
- b) Jana Novotná
- c) Martina Navrátilová

3 Kdo jako první český atlet získal zlatou medaili na olympijských hrách v desetiboji?

- a) Roman Šebrle
- b) Tomáš Dvořák
- c) Robert Změlík

4 Jak se jmenuje český skokan na lyžích, který získal dvě zlaté medaile na ZOH 2018?

- a) Jakub Janda
- b) Jiří Raška
- c) Roman Koudelka

5 Který český běžec na lyžích získal čtyři zlaté olympijské medaile?

- a) Lukáš Bauer
- b) Martin Koukal
- c) Kateřina Neumannová

6 Kdo z těchto sportovců NENÍ spojen s basketbalem?

- a) Tomáš Satoranský
- b) Pavel Nedvěd
- c) Hana Horáková

7 Jaký sport proslavil Emila Zátopka?

- a) střelba
- b) vytrvalostní běh
- c) jachting

8 Který český fotbalista získal Zlatý míč pro nejlepšího fotbalistu Evropy v roce 2003?

- a) Pavel Nedvěd
- b) Petr Čech
- c) Karel Poborský

Odpovězte na kvízové otázky a soutěžte o věcné ceny. Řešení pošlete do 14. 4. 2025 na adresu Moravský senior, z. s., Táboritů 237/1, Olomouc, 779 00 nebo e-mailem na adresu office@moravskysenior.cz. Nezapomeňte uvést celou svoji adresu a telefonní číslo, abychom vás o výhře mohli informovat.

Řešení můžete posílat i jako SMS na tel.: 725 190 555.

Řešení z minulého vydání „Poznáte bylinky?“: 1B, 2C, 3A, 4B, 5A, 6A, 7A, 8A

Výherci: Marie Lónová, Lhota nad Moravou Marie Kriegelová, Šumperk, Marcela Heinlová, Ústín

Varování před kybernetickými podvody

V poslední době jsme zaznamenali nárůst případů kybernetických podvodů, při kterých pachatelé využívají různé manipulativní techniky k vylákání finančních prostředků od obětí. Níže uvádíme tři konkrétní případy z našeho regionu.

1. Případ: Žena uvěřila falešnému policistovi

Dne 23. ledna byla 36letá žena z Olomouce kontaktována neznámým pachatelem, který se vydával za kriminalistu. Tvrdil, že někdo na její jméno žádá o úvěr, a zaslal jí falešnou fotografii služebního průkazu. Následně ji odkázal na údajného pracovníka České národní banky, se kterým komunikovala přes videohovor. Na jeho pokyn sdílela obrazovku svého počítače, přihlásila se do internetového bankovníctví a pod záminkou ochrany svých financí převedla celkem 344 tisíc korun na jiný účet. Když po ní pachatelé požadovali další půjčku, žena situaci vyhodnotila jako podezřelou, hovor ukončila a kontaktovala své banky. Případ prověřujeme pro podezření ze spáchání přečinu podvod. V případě dopadení, prokázání viny a odsouzení hrozí pachateli v krajním případě až pět let za mřížemi.

Doporučení:

- Ostražitost při nevyžádaných kontaktech: Policie ČR nikdy nepožaduje přístup k vašemu internetovému bankovníctví ani převody peněz.
- Ověření identity volajícího: V případě pochybností ukončete hovor a kontaktujte příslušnou instituci přímo prostřednictvím oficiálních kontaktů.
- Nesdílejte citlivé informace: Nikdy nesdílejte své přihlašovací údaje, hesla ani neumožňujte vzdálený přístup k vašemu zařízení.

2. Případ: Nechala se nalákat na možnou výhru

Žena ze Šumperka byla na sociální síti Facebook oslovena neznámou

osobou s nabídkou účasti v soutěži o 20 tisíc korun. Po poskytnutí svého telefonního čísla a přeposlání SMS kódu byla informována o výhře. Následně poskytla další osobní údaje, včetně banky, e-mailové adresy a potvrdila notifikace ve své bankovní aplikaci. Později zjistila, že z jejího účtu bylo odcizeno téměř 30 tisíc korun. Případ evidujeme a prověřujeme pro trestné činy související s internetovou kriminalitou.

Doporučení:

- Skeptický přístup k neznámým nabídkám: Buďte obezřetní vůči nevyžádaným zprávám o výhrách či soutěžích, zejména pokud jste se do žádné nezapojili.
- Nesdílejte ověřovací kódy: Nikdy nesdílejte SMS kódy ani jiné ověřovací údaje neznámým osobám.
- Ověřujte pravost soutěží: Před poskytnutím jakýchkoli údajů si ověřte legitimitu soutěže přímo u organizátora.

3. Případ: Špatná investice

Muž ze Zábřehska na přelomu let 2024 a 2025 reagoval na online nabídku výhodné investice do akcií. Neznámí pachatelé, vydávající se za makléře, jej přesvědčili k investici přes 400 tisíc korun. Když chtěl peníze vybrat, požadovali další platbu ve výši téměř 50 tisíc korun. Tuto transakci již banka zablokovala jako podezřelou a muže odkázala na Policii ČR. I tento případ prověřujeme pro podezření ze spáchání přečinu podvod, za který v případě prokázání viny a odsouzení hrozí pachateli v krajním případě až pět let za mřížemi.

Doporučení:

- Prověřujte investiční společnosti: Před investicí si ověřte důvěryhodnost společnosti, například prostřednictvím České národní banky.
- Pozor na nátlak: Buďte obezřetní vůči nátlaku na rychlé rozhodnutí či dodatečné platby.
- Konzultujte investice: Poradte se s nezávislým finančním poradcem před uskutečněním významných investic.

Osvětová kampaň „Prokoukl to! A ty?“

V rámci prevence kybernetických podvodů probíhá ve spolupráci s Olomouckým krajem kampaň „Prokoukl to! A ty?“. Hlavní postavou je pan Prokoukl, který upozorňuje na aktuální podvodné praktiky v online prostředí. Více informací naleznete na našich webových stránkách: Prokoukl to! A ty? Buďte obezřetní a chraňte své finance i osobní údaje před podvodníky.

Ladislav Jílek,
komisař Policie ČR

Maskot kampaně Prokoukl

Nový program pro seniory spojuje pohyb, historii a dovednosti potřebné pro přežití v přírodě

Krajská rada seniorů Olomouckého kraje ve spolupráci s SFortem spouští nový program pro seniory s názvem „Od SFortu k pramenu“. Cílem je nabídnout smysluplnou aktivitu, která podpoří fyzickou kondici i duševní pohodu účastníků. KRSOL dlouhodobě usiluje o zlepšení života seniorů v regionu a aktivně podporuje mezigenerační dialog prostřednictvím různých projektů.

Program zahrnuje výpravu k Černovírskému slatiništi a historické parní vodárně. Senioři se během cesty dozvědí o unikátním ekosystému slatiniště, historii zásobování Olomouce vodou a naučí se rozpoznávat léčivé byliny. Závěrem výpravy je návštěva pramene Černovírské kyselky s možností ochutnávky minerální vody.

„Nejde jen o procházku přírodou,“ říká zástupce SFortu. „Účastníci si vyzkouší rozdělávání ohně tradičními metodami, přípravu bylinkového čaje i další praktické dovednosti. Zároveň mohou sdílet své životní zkušenosti a navázat nová přátelství.“

SFort se specializuje na kurzy přežití a zvyšování bezpečnostních kom-

petencí. Jeho programy jsou navrženy tak, aby účastníky připravily na krizové situace, ať už v přírodě, nebo v běžném životě. Nabízí vzdělávací aktivity pro jednotlivce, školy i firmy a klade důraz na praktický výcvik a reálné scénáře. Trasa je přizpůsobena všem seniorům bez ohledu na jejich kondici a zahrnuje pravidelné přestávky. Krajská rada seniorů Olomouckého kraje vnímá tento program jako skvělou příležitost nejen k aktivnímu trávení volného času, ale i k mezigeneračnímu setkávání a sdílení zkušeností.

Zájemci se mohou přihlásit prostřednictvím KRSOL nebo přímo na e-shopu SFortu, kde lze program zakoupit za 249 Kč.

(ště)

Třičtvrtě miliónu korun pro vítěze. Startuje soutěž Vesnice roku

Láska k domovu, hrdost na svoje kořeny a chuť ukázat všem, co na venkově funguje. Právě to spojuje obce, které se hlásí do soutěže Vesnice roku. Letošní devětadvacátý ročník odstartoval v těchto dnech, a kromě prestiže čekají na vítěze i další zajímavé ceny.

„Soutěž slouží hlavně jako inspirace pro ostatní a zároveň je poděkováním vesnicím, kde se lidé hezky starají o své domovy, váží si tradic, prostře-

dí, ve kterém žijí, a kde dbají na čilý společenský život,“ vysvětlil Ladislav Okleštěk, hejtman Olomouckého kraje. Hejtmanství soutěž dlouhodobě podporuje. Letos na její realizaci uvolnilo jeden milión a sto dvacet tisíc korun. Vítězové krajského kola si rozdělí 750 tisíc korun, dalších 300 tisíc poputuje na speciální ocenění a rozdělány budou také zlaté cihly za obnovu a rekonstrukci staveb na venkově v hodnotě 70 tisíc korun.

„Obce mají co nabídnout, a my chceme jejich snahu ocenit a podpořit. Soutěž je otevřená pro všechny obce, města a městyse do 7.500 obyvatel,“ doplnil náměstek hejtmana Olomouckého kraje pro strategický rozvoj a IT Pavel Jelínek.

Přihlášky je možné podat do 30. dubna do 14 hodin výhradně prostřednictvím elektronického formuláře.

(okr)

Ceněný jalovec. Ale opatrně s ním!

Jalovec je stále zelená jehličnatá dřevina, kterou najdete ve formě keře nebo stromu, řadí se do čeledi cypřišovitých. Rozšířen je po celé severní polokouli, od arktických oblastí až po subtropy. Nejznámější v Evropě je jalovec obecný, tento keř či nízký strom má pichlavé jehlice a modročerné bobule, které dozrávají až druhým rokem.

Jalovec je odedávna ceněn pro své léčivé účinky i kulinářské využití. Jeho plody, známé jako jalovčinky, obsahují silice, třísloviny, flavonoidy a hořčiny. Díky těmto látkám mají antiseptické, močopudné a detoxikační účinky. Jalovčinky se tradičně používají při léčbě močových cest, revmatismu a trávicích potíží. Podporují chuť k jídlu, stimulují trávení a pomáhají při nadýmání. V gastronomii jsou jalovčinky oblíbeným kořením, především v tradiční české a středoevropské kuchyni. Používají se k ochucení zvěřiny, vepřového

masa, omáček a kysaného zelí. Díky své aromatickosti dodávají pokrmům výraznou chuť.

Přestože má jalovec mnoho pozitivních vlastností, je nutné s ním zacházet opatrně. Jeho nadměrná konzumace může dráždit ledviny a způsobovat alergické reakce. Z tohoto důvodu by se měl užívat s mírou, zejména u lidí s onemocněním ledvin.

Pokud si chcete opatřit jalovec na vlastní zahradě, máte několik možností, jak ho získat a pěstovat. Jalovec je nenáročná dřevina, která dobře roste i na chudých půdách, snáší sucho a nevyžaduje přílišnou péči. Existuje mnoho druhů, které se liší vzrůstem, tvarem i nároky. Mezi nejběžnější patří jalovec obecný – keř nebo malý stromek s jedlými plody. Lze ho vypěstovat ze semen, ale je to poměrně zdlouhavé. Rychlejší způsob množení je pomocí řízků, nejjednodušší cesta je však

koupit již předpěstovanou sazenici v zahradnictví. Poté stačí vybrat vhodné, slunné místo na zahradě a jalovec zasadit. Zalévejte jen mírně. Pravidelný řez nevyžaduje, ale můžete jej tvarovat.

S trochou trpělivosti si můžete jalovec vypěstovat sami a využít ho jako okrasnou rostlinu, na výrobu koření nebo pro léčivé účely.

Na podzim se sbírají zralé bobule. Buď se opatrně, ideálně v rukavicích trhají přímo z větví, nebo se střešají do plachet. Poté je nutné je přebrat. Sušení probíhá ve stínu na vzdušném místě s teplotou do 35 °C. Při dobrém uskladnění vydrží i tři roky. Velmi účinné jsou tinktury z pupenů, které obsahují veškeré účinné látky v ideální koncentraci. Pozor ale, jalovec se zásadně nedoporučuje pro děti. Dráždí totiž ledviny a při jeho dlouhodobém používání může hrozit i jejich poškození.

(kab)

OČNÍ KLINIKA TANA

odbornost, špičkové vybavení, úcta k pacientům

PRIMÁŘ JAROSLAV ROMÁNEK: TANA SE MODERNĚ VYVÍJÍ, JE TŘEBA UDRŽET KROK

Primář oční kliniky TANA v Olomouci Jaroslav Románek se k oční medicíně dostal už na začátku své lékařské kariéry, vždy měl zájem o jemnou chirurgii a práci s moderními technologiemi. Oční oblast je podle něj fascinující, protože umožňuje pracovat s nejnovějšími přístroji a zároveň pomáhat lidem zlepšit jejich kvalitu života. Na klinice TANA působí už pátým rokem.

PANE PRIMÁŘI, CO VŠECHNO VAŠE ROLE OBNÁŠÍ?

Být primářem kliniky je velká zodpovědnost, ale také velká výzva. Moje role zahrnuje nejen vedení týmu odborníků, ale také zajištění vysoké úrovně péče pro naše pacienty. Klinika TANA je moderní zařízení, které se neustále vyvíjí, a mým úkolem je udržet krok s těmito změnami. Kromě toho mám na starosti koordinaci vývoje nových terapeutických postupů a zavádění moderních technologií, což je v očním lékařství klíčové. A samozřejmě se stále podílím na přímé péči o pacienty, což mi přináší obrovské uspokojení.

VAŠÍ SPECIALIZACÍ JE TEDY OPERATIVA?

Ano, věnuji se operacím šedého zákalu, a to od začátku až do konce. Pacienty vyšetřuji při vstupním pohovoru, je důležité s nimi probrat jaké jsou současné možnosti, co to obnáší a co se s nimi na operačním sále bude dít. Dále se věnuji diagnostice sítnice.

A JAK BYSTE POPSAL FILOZOFII OČNÍ KLINIKY TANA? CO JE PRO VÁS A VÁŠ TÝM NEJDŮLEŽITĚJŠÍ?

Na klinice TANA si velmi zakládáme na kombinaci špičkové odborné péče a osobního přístupu ke každému pacientovi. Moderní technologie a inovativní léčebné postupy jsou základem našich služeb, ale zároveň si velmi ceníme rodinné atmosféry, která u nás panuje. Naši pacienti jsou pro nás více než jen čísla – jsou to lidé, kterým pomáháme zlepšit kvalitu života. Snažíme se jim poskytnout nejen odbornou péči, ale i pocit, že jsou v bezpečných rukou. To je pro nás klíčové.

ZMÍNIL JSTE MODERNÍ TECHNOLOGIE. MŮŽETE NÁM PROZRADIT, JAKÉ NOVÉ TECHNOLOGIE A POSTUPY. JSOU NA KLINICE TANA K DISPOZICI?

Na klinice TANA používáme nejnovější diagnostické a terapeutické přístroje, které nám umožňují poskytovat péči na velmi vysoké úrovni. Například máme k dispozici pokročilé přístroje pro laserovou chirurgii, které jsou šetrné a vel-

mi efektivní. Stream Light – trans epi procedura. Také se soustředíme na prevenci a včasné odhalování problémů, což je možné díky našim moderním diagnostickým přístrojům. Kromě toho se neustále vzděláváme a pracujeme na zavádění nových postupů, které se objevují na mezinárodní úrovni. Již 4. rokem na denní bázi využíváme navigační systém, který jsme měli možnost začít používat jako první v ČR. Je unikátní tým, že umožňuje rychlé a bezkontaktní měření očí bez nutnosti doplňujícího ultrazvukového vyšetření, které pro pacienty představuje další zbytečnou zátěž. Samotné oční vyšetření navíc trvá jen pár sekund. Jde o velmi přesné bezkontaktní měření, které ve spojitosti s dalšími přístroji pomůže při následné operaci oka. Chirurg získá přesné informace o tom, jak to v oku a na čočce vypadá, takže může celý zákrok přizpůsobit konkrétnímu pacientovi.

TO JE OPRAVDU FASCINUJÍCÍ. JAK VIDÍTE BUDOUCNOST OČNÍ MEDICÍNY A KLINIKY TANA?

Budoucnost oční medicíny je rozhodně spojená s pokračujícím rozvojem technologií. Očekávám, že se objeví

nové způsoby léčby, které budou ještě šetrnější a efektivnější. Co se týče kliniky TANA, máme v plánu i nadále držet krok s těmito inovacemi a pokračovat v poskytování vysoce kvalitní péče. Naším cílem je být klinikou, která nejen že poskytuje odbornou pomoc, ale také je místem, kde se pacienti cítí dobře a kde jejich zdraví je vždy na prvním místě.

www.tanaocniklinika.cz

- PROVOZOVNA UHELNÁ, OLOMOUČ • PROVOZOVNA HORNÍ LÁN, OLOMOUČ •
- OČNÍ AMBULANCE TANA, PŘEROV • OČNÍ OPTIKY TANA •

Věda, film a neopakovatelné zážitky na festivalu AFO

Vydejte se do Olomouce na festival, který posouvá hranice vědy a filmu! Mezinárodní festival populárně-vědeckých filmů Academia Film Olomouc (AFO) letos slaví 60 let! Těšte se od 22. do 27. dubna na špičkové dokumenty, filmové premiéry, besedy, workshopy, koncerty i interaktivní program pro celou rodinu v ulicích města. Poprvé v historii AFO přináší soutěž imerzivních médií! Virtuální a rozšířená realita vás jistě vtáhnou do nových filmových dimenzí. Akreditace je zdarma. Zastřešující nesoutěžní sekcí letošního ročníku je Terén, který se zaměří na téma konstrukce pravdy v dokumentárním filmu a ve vědě. Od laboratorního po terénní výzkum se sekce bude věnovat samotné podstatě fungování vědy a metodám, kterými vědci i dokumentaristé zkoumají

svět a přináší o něm relevantní a zároveň přesvědčivé výpovědi. Výročím si AFO připomene unikátní retrospektivou – každý festivalový den bude zasvěcen dokumentům z jedné dekády uplynulých šedesáti let. Dramaturgové spolupracují s Národním filmovým archivem (NFA) a archivem České televize. Celou sekci propojí s knihou o historii AFO a obohatí ji o prvky dramaturgie a postupy živé historie. Například postaví videotéku, kde si návštěvníci budou moci přehrát kuriózní filmy z VHS kazet nebo DVD.

TIP: Vezměte zdarma svá vnučata do kina i na bohatý doprovodný program

Aktivity pro celou rodinu přinese sekce AFO Junior. A letos na téma

Za hranicí viditelného. Diváci budou zkoumat, co zůstává běžnému oku skryto – od mikroskopických organismů přes skryté aspekty našeho každodenního života až do vzdáleného vesmíru. Program také odráží témata jiných sekcí festivalu a nabídne komplexní pohled na vědu a svět z různých perspektiv. Ve spolupráci se science centrem Pevnosti poznání, Akademií věd ČR a Českou televizí jsou v programu filmové projekce, tematické tvůrčí dílny, přednášky a aktivity, které dětem i dospělým přiblíží základy vědy, jiné perspektivy a nové možnosti vnímání světa kolem nás. Ani letos organizátoři nezapomněli na rodiče s malými dětmi a program je koncipován tak, aby si atmosféru festivalu mohli užít opravdu všichni.

(red)

Vycházka pro mozek a pro radost

Ve čtvrtek 13. března si čechovští, týnečtí a vsišťtí senioři vyšli na Pochod pro mozek. Ani jsme se nezalekli nepříznivého počasí – od rána pršelo.

Jeli jsme autobusem do Tršic, kde společnou fotografií u sochy žáby jsme pochod začínali. Trasa vycházky byla velmi pěkně vymyšlena, směřovala okolo dvou přehrad, hezkou i zajímavou lesní krajinou. Terén byl mírně zvlněný, u myslivecké chaty Olešnice jsme si pod střechem zahráli s míčem a procvičili si zručnost na různé překážky a cíle.

Dále pochod pokračoval po cyklostezce do Doloplaz, na náměstí v pohostinství U Fraitů jsme se občerstvili a ještě si zahráli hru „kreslení se zavázanýma očima“. Trasu pěkně vymysleli a vedli pan Přemek

Teimer a paní Zdena Hansmannová, oba z Čechovic. Pěkný plakát nám udělala knihovnice, slečna Eliška Tomečková. Nad Pochodem pro mozek 2025 převzala záštitu paní Eva Pav-

lová, manželka prezidenta republiky. Parta seniorů, která se vycházky zúčastnila, byla skvělá.

Josefa Kopečková, členka Klubu seniorů Velký Týnec, z.s.

Skrbeňáci na Pustevnách

Víte, jak zapomenout na chvíli na smutnou, tísnivou a deprimující inverzi, která nás zavírá v našich domovech? Nasednete s partou kamarádů a známých ráno do autobusu a vyrazíte směr Pustevny.

Tam pak v blízkosti vrcholů Beskyd, zalitých sluncem a svěžím čistým vzduchem, pod nádherně blankytně

modrou oblohou, prožijete krásný den. A navíc oceníte zručnost sochařů ledových soch, kteří tam vystavili svá díla! A nakonec zastavení a posezení v restauraci „Staré časy“ dodá výletu konečnou tečku spokojenosti. Návštěvu Pusteven a taky restaurace „Staré časy“ vřele doporučujeme.

Janka Protivánková

Ještě jednou

Ještě jednou jít cestičkou
vyšlapanou
svou tvář zvedat k slunci
až líce planou.
Tvou ruku držet
a jít k obzoru s touhou,
v srdci žádný žal,
jen lásku pouhou.
Vše krásné do dlaně
chci si jenom brát,
slyšet dnes a znovu zas
jak hodně mě máš rád.
Schovám to do dlaně
a chci to držet dál,
však vítr života
si všechnu krásu vzal.
Vzpomínky má lásko
nelze vyrvat v srdci.

Tak vzpomínám si stále
když probdívám noci.

Starý Valentýn

Láska vždycky přichází
a všechno ti zpřehází.
Máš už svoje tiché stáří
žití se ti ještě daří,
a pak přijde zase láska
a snažíš se ve svém věku,
aby z tebe byla kráska.
Je to dřina děti moje,
abych ustála to v stoje.
Bez kulhání, bez paniky,
dělám ráno různé cviky.
Mažu svoje staré líce,
chodím rovně jako svíce.
Vrásky směle vyhlazují,
hlavu držím zpříma,

ale vevnitř milé děti
panika už dřímá.

Pak si ale vezmu brýle
a přijde ta správná chvíle.
Vidím dobře tu svou lásku,
sundám sobě i jí masku.
Nechce být sám ten můj děd
kouká jenom co by sněd.
Vařím, peru, pozašívám
unavená z toho bývám
a on sedí pomlaskává,
rozkazy mi jenom dává.
Vezmu smeták a on stěží,
vymotá se z těch mých dveří.
Pak si lehnu, vydechnu si
zanaříkám, lásko, kde jsi!

**Básně napsala čtenářka
paní Hana Šimková
80 let**

Hledám přítele od 73 let do 80 let, který rád cestuje. Měřím 165/76. Mobil 603 713 365.

Muž 78/165/58 rozvedený a bez dětí, zájmy všestranné. Hledám ženu férovou a milou od 60 do 80 let. Pokud máte zájem, napište. Předem děkuji. Telefon 732 640 226.

Vdova 80 let se ráda seznámí s mužem (abstinent), který by měl zájem bydlet společně v mých prostorách a bude mi oporou. Zastane základní práce okolo domu (topení). Lokalita Konice a okolí. Peníze za nájem nežádám, stačí mi pomocná ruka a příspěvek

na energie. Ozvěte se, prosím, na tel. 731 369 057. Děkuji.

Hledám aktivní seniorky a seniory z Prostějova a okolí na rekreační cyklistiku, kulturní a společenský život. Pište na e-mail miriamh15@seznam.cz.

Ráda bych poznala přítele, kamaráda 70 - 72 let, vyšší, štíhlé postavy z Olomouce nebo okolí s možností MHD, který má rád výlety do přírody, kulturu, hudbu, tanec a vše co potěší. Pište prosím SMS na tel: 735 827 539. Používám i WhatsApp.

Aktivní, sportovně založená žena by ráda poznala muže vyš-

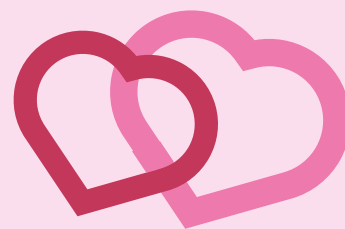
ší, sportovní postavy 70-74 let z Olomouce nebo blízkého okolí, se smyslem pro humor, kulturu, cestování, turistiku, event. i tanec. Nejprve nabízím kamarádství a při oboustranné sympatii i více. Setkání napoví. Pište na: minarikova2@centrum.cz

Muž 56/180 v částečném invalidním důchodu hledá hodnou a obyčejnou ženu ke společným procházkám i s mou čivavou. Nejraději nekuřačku. Rád vařím, poslouchám ve volných chvílích hudbu a občas si dám i dobré víno. Samota je špatný společník. Najdu tě? Telefon 720 966 022.

Seznámili jste se přes naši seznamku? Pochlubte se svým příběhem!

Napište nám na e-mail redakce@moravskysenior.cz a dejte příklad ostatním.

Moravský senior vám pomůže ke štěstí.

Využijte služeb naší seznamky a podejte si BEZPLATNĚ inzerát.

Inzerát zašlete poštou na adresu: Moravský senior, z. s., Táboritů 237/1, 779 00 Olomouc nebo e-mailem: redakce@moravskysenior.cz, do předmětu uvést „Seznamka“.

Zasláním inzerátu dáváte souhlas se zpracováním vašich osobních údajů pro účely zveřejnění těchto informací v rámci Seznamky.

Vyluštěte tajenku a soutěžte o věcné ceny. Znění tajenky posílejte do 14. 4. 2025 na adresu Moravský senior, z. s., Táboritů 237/1, Olomouc, 779 00 nebo e-mailem na adresu office@moravskysenior.cz. Nezapomeňte uvést celou svoji adresu a telefonní číslo, abychom vás o výhře mohli informovat. Vyluštění tajenky můžete posílat i jako SMS na tel.: 725 190 555.

POMŮCKA: ASH, ERDEL, ESKONT, PPR, REAL, YALÉ, ZON	ZBYTEK PO HOŘENÍ	VRNĚT	HAZARD		RODIŠTĚ ALOISE JIRÁSKA	INICIÁLY FYZIKA EINSTEINA	DĚTSKÉ CITOSLOVCE U JÍDLA	STARO- GERMÁN		SMYSL PRO ELEGANCI	INICIÁLY MODERÁT. AICHMAJE- ROVÉ	TELEVIZNÍ KABELOVÝ KANÁL	2. DÍL TAJENKY	JMÉNO SPISOVAT. JIRÁSKA	ZATAJOVAT
INICIÁLY MALÍŘE RUBENSE					CITOSLOVCE SMÍCHU					HNANÍM UMÍSTIT					
KONĚ KNIŽNĚ					SKUTEČNÝ ANGLICKY					BRAŠNA					
					1. DÍL TAJENKY					ŠÍČÍ POTŘEBY					
ZÁZNAMOVÝ PRO- STŘEDEK						SLED JÍDEL PŘI HOSTINĚ					POVZDECH- NUTÍ				
						TELEVIZNÍ NOV. ZKR.					STÁT. POZN. ZNAČKA				
ÚROKOVÁ SRAŽKA							KRÁLOVNA KRÁSY					ŘÍMSKÝCH 1002			
							DLOUHÉ VLNY ZKR.					HON			
MÍSTNÍ ČAS ANGL. ZKR.			UNAVIT							MOTAT					
			NEVRLÝ ČLOVĚK												
	VÝNOS Z VLOŽEN. PENĚZ	ŘÍMSKÝCH 1505				ZVENKU					ZNAČKA LIMONÁD			UZLÍK V TKANINĚ	TA I ONA
		VODNÍ HLODAVEC													
DRES					ŠPANĚLSKÝ SOUHLAS						VÝBAVA NEVĚSTY				
TAŽNÝ PTÁK												SEVERSKÉ ZVÍŘE			
												ČTVRTÁ TRÍDA			
ČÁST OBLIČEJE											KAPUCE				
VLNĚNÁ LÁTKA					POPEL ANGLICKY						INICIÁLY MODERA- TORA MORAVCE			INICIÁLY HERCE EASTWOODA	NÁZEV HLÁSKY L
	VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA ZKR.	STÁT. OBL. ARCHIV									JEDNÁNÍ				
		EGYPTSKÝ FARAON									NÁZEV HLÁSKY R				
INICIÁLY HERCE KOTKA			INIC. REŽI- SÉRA SÍSE			ZNAČKA LUMENU	ČASOVÁ ÚDOBÍ			TVOŘENÉ PEKLEM	DRUH TERIÉRA				
			POUŽÍVAT BRUSLE								KLADNÁ ELEKTRODA				
ZABĚHNUTÉ								SKUPINY LIDÍ						UŠŤVANÁ	ČÁST ÚST
SADY					INIC. ZPĚV. ROTTROVÉ			NÁZEV HLÁSKY N			DRUH TEXTILIE				
					OLGA DOMÁCKY			UHELNÉ SKLADY ZKR.			CHEM. ZN. NIKLU				
	ČÁST ROSTLINY SLOVEN.	STRÝC SLOVEN.				AMERICKÁ ŘEKA						SPZ JINDŘ. HRADCE			
		AMERICKÁ UNIVERZITA				PRACOVAT S PLUHEM						ŘÍMSKÝ BÁS. VERGILIUS			
KRKONOŠ- SKÉ JÍDLO							USAZENINA								
							DŘEVĚNÉ STROPY								
HRADBA			ARTUR DOMÁCKY					POPĚVEK			OZN. CITLIV. FILMU				INIC. BAVIČE NÁHLOV- SKÉHO
			ZN. NANO- AMPÉRU					INICIÁLY FOTBALISTY KVAŠNAKA			CHEM. ZN. BROMU				
PATŘÍČÍ ELE					CIZÍ MUŽSKÉ JMÉNO					ŠÍROKÝ VCHOD					
SESTRA MATKY						ROVNĚŽ					LITERÁRNÍ DÍLO				

moravský
senior

Řešení z minulého čísla: Chytrý člověk vyřeší problém. Moudrý člověk se mu vyhne. Výherci z minulého čísla: A. Kejklíček, Olomouc; Petra Hrabalová, Pěnčín; Lenka Pavlová, Olomouc

vaše online inspirace

Online leták a katalog

Aktuální nabídku cenově výhodného zboží najdete na našem webu, letáku a katalogu.

Soutěže

Každý týden se můžete zapojit do soutěží, ve kterých lze získat **nákupní poukázky** či jiné **hodnotné ceny**.

Newsletter

To nejzajímavější z Hrušky od nás vždy dostanete i **do svého e-mailu**.

Nepečený dort

Videorecepty

Jednou týdně pro Vás natáčíme videorecepty, se kterými můžete získat **novou inspiraci pro vaše domácí vaření**.

Sociální sítě

Pro všechny fanoušky sociálních sítí máme nejen Facebook, ale i Instagram a YouTube, na kterých naleznete všechny aktuální informace.

Sledujte, co je u nás nového, aby Vám nic neuniklo!

